

4

ЯБЛУКА РАЙСЬКІ

Віталій МІХАЛЕВСЬКИЙ

Бібліотечка «ДІАЛОГ іЗ ДОЛЕЮ»

Віталій МІХАЛЕВСЬКИЙ

ЯБЛУКА
РАЙСЬКІ

Проект «МНОГОЦВЕТЬЕ ИМЕН»

Бібліотечка «ДІАЛОГ ІЗ ДОЛЕЮ»

Серія «Творчість. Співдружність. Духовність»

том 4

ВІТАЛІЙ МІХАЛЕВСЬКИЙ

Журавлями курличуть літа, –
Як же стрімко вони пролетіли...
Здрастуй, долі поразолота!
Іде далеко пора моя біла.

A large, stylized signature in cursive script, likely belonging to the poet or author of the quote above. It is written in black ink and is positioned to the right of the text.

Віталій МІХАЛЕВСЬКИЙ

**ЯБЛУКА
РАЙСЬКІ**

**Видавництво «Азов'є»
Маріуполь – Донецьк 2013**

ББК 84(4УКР-4ХМЕ)6

М 69

Проект «МНОГОЦВЕТЬЕ ИМЕН»

**Бібліотечка «ДІАЛОГ ІЗ ДОЛЕЮ»
серії «Творчість. Співдружність. Духовність»
заснована в 2012 р. Вороновим А.Б.**

Міхалевський В.Ц.

М 69 Яблука райські (поезії).

Маріуполь: Видавництво «Азов'є», 2013. – 210 с.

До книги сучасного подільського поета Віталія Міхалевського увійшли ліричні вірші різних років. Вони настільки тісно переплітаються, що складають цілісну палітру глибоких почуттів.

Віриться, що філософські та інтимні роздуми автора не залишать байдужим кожного, хто візьме до рук цю книжку.

ББК 84(4УКР-4ХМЕ)6

ISBN 978-611-504-044-5

© В.Міхалевський, вірші, 2013

© А.Білій, графіка, 2013

© Видавництво «Азов'є», 2013

Big автора

Колись, як був ще молодим... світ здавався мені відкритим і зрозумілим. У тому щасливому світі все було можливим. Я спробував писати вірші. І написав аж цілих сім. Як для першої спроби, – вийшло, помоєму, непогано. Та, прочитавши їх і вдруге, і втретє, зробив перерву у віршуванні на... 23 роки. І вже в 40-річному віці, обтяжений знаннями і збагачений певним досвідом, згадуючи далеку і романтичну юність, знову поринув у творчість.

Хотілося написати одну-дві поезії, які б стали визначними. А й, можливо, визначальними у моєму розумінні. Причому такі, щоб їх треба було не читати, а слухати. Саме слухати. До того ж, виявилася особиста незборима пристрасть до сцени, відчууття себе в ролі літературного героя.

Про що раніше боявся говорити – став говорити. Про що соромився писати – став писати. Та й мріяти можна було більше – знат про що...

Так і назбирав віршів на першу збірку «Я жду весну». Власне, очікування весни як гармонійного оновлення, нестерпне бажання творити і бути почутим (допоки не пізно) і рухало мною частіше братися за перо.

Згодом, мов на одному подихові, написалися книжки «Крапелина вина...», «Година пік...», «Місце під сонцем», «Невиправний романтик...», «Соло на трубі», «Перші черешні».

І ось – «Яблука райські». Ті яблука – малесенькі, привабливі, ба, навіть кислуваті і терпкі. Але варто їх хоч трішки посолодити – вони стають напрочуд смачними.

Так само хотілось би, щоб ти, читачу, не зупинився на одному-двох віршах. А прочитав і відчув їх усім єством. Кожна з поезій сама по собі, я вважаю, – цікава. Але як єдине ціле – вони, наче райські плоди, стануть барвистою палітрою моїх почуттів. А, можливо, і твоїх... Щиро на це сподіваюсь.

*З найкращими побажаннями –
Віталій Міхалевський*

З першими променем сонця

Віталій Михалевський

*«Красо України – Подоля!»
Леся Українка*

*В малинових дзвонах, у неба блакиті
Чад щедрими нивами сонце встає,
У камені кожнім історії клекіт.
Ї Лесина пісня не згине у Леті:
Красо України – Поділля моє!*

ДЛЯ ТЕБЕ

Зійшлися долі наші – день і ніч.
І зойк бентежний віршем озоветься,
Коли торкнутися ніжністю облич
Сльоза від вітру і сльоза від серця.

Цілуй, цілуй, цілуй... І не ревнуй.
Зоря благословить... У кожнім слові
Я світ для тебе, мила, пригорну
Заради осіянної любові.

БАБИНЕ ЛІТО

По усьому білому світу,
Гляньте, – бабине ходить літо.
Лісом, полем і яром ходить.
І з ума, і з дороги зводить.

Як володар, як гість багатий
Величаво дарує свято.
І дива його павутинні –
Радість дідові і дитині.

Розстеляє туман в долині
Голубий-голубий, аж синій.
Позолочує дні і клени...
Насміхається ніби з мене:

– А тобі кину срібла в коси –
Як-не-як, поверта на осінь.
...Літо бабине –
то кохання
Довгождане...
Мабуть, останнє...

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ ВЕЧІРНІЙ

Вечір в сутінки місто вдягає усе,
Вишиває у небі зорю при зорі.
І замріяно вітер над Бугом несе
Вічну пісню нових кобзарів.

Зупинися утиші Проскурівських лип,
Закохайся до сліз у хмельницьких красунь.
Від медового запаху в грудях болить...
Мій Хмельницький іще не заснув.

Та хіба вже до сну серед сеї краси –
Чи ж розгледиш таку найяснішого дня?!

І славетний Богдан, Україноньки син,
Ось зіскочить, здається, з коня.

...Доторкнувся руками до Ангела крил:
Стало легко – пройшов ніби тисячу прощ.
Тут мене, молодого, узяв і накрив
Відчайдух – молодесенький дощ.

ПІСЛЯ ДОЩИКУ В ЧЕТВЕР

У спекотну, літню днину
Завела в Хмельницький путь.
– Поцілуй мене, дівчино,
І залишусь жити тут!

В небі сонце аж рєгоче,
Бо луна на цілий сквер:
– Поцілую, чуєш, хлопче,
Після дощiku в четвер!

А мені того і треба –
Все ж зі «стажем» кавалер.
І прошу дощу у неба
Вже на завтра, на четвер.

– Тут, де бузьки й жабенята,
В холодку вербових віт
Буду я тебе чекати.
Не забудь – «Дитячий світ»* !

* Торговий центр, скверик і фонтан-композиція
із бузьків та жабенят

З ПЕРШИМ ПРОМЕНЕМ СОНЦЯ

– Та це жарт! – фонтан сміється.
– Ти пропав! – співа вода.
І мені з тих пір здається:
День найдовший – середа.

...Пам'ятаю і донині
(Хоч дідусь уже тепер):
Цілував я очі сині
Після дощiku в четвер.

ВИШИВАНКА

Розбудіть мене Ви, мамо, вранці-рано:
Буде сонечко вмиватись – а я гляну.
Сіє нічка дрібні зорі до світанку.
Буде тобі, моя доню, вишиванка.

Вишивала степ широкий, синє море
І Чумацький шлях безмежний, неозорий.
Тихий смуток і музики на весіллі
На сорочці полотняній білій-білій.

*Доля добрая веде мене у світі.
Біля серця два кутасики завітні.
А неділенька святая прийде, мамо,
Одягну сорочку Вами вишивану.*

України вічна туга, серця рани
І молитва, що передана від мами.
Журавлинний клин і села поріділі
На сорочці полотняній білій-білій.

Розбудіть мене Ви, мамо, вранці-рано.
Буде сонечко вмиватись – я погляну.
Сіє нічка дрібні зорі до світанку.
Буде тобі, мій синочку, вишиванка.

*Доля добрая веде мене у світі.
Біля серця два кутасики завітні.
А неділенька святая прийде, мамо,
Одягну сорочку Вами вишивану.*

МАМА

Ви, мамо, мабуть, цілу ніч не спали?
Я сон твій берегла, коханий сину.
Світанок божий перша привітала,
Сьогодні дуже гарна буде днина.

Ви, мамо, мабуть, за весь день й не сіли?
Стомились, певно, – віддихніть хвилину.
Від сонця і землі беру я сили.
Зима прийде – тоді і відпочину.

Ви, мамо, мабуть, вік не спочивали?
Нас завжди захищали Ваші крила.
Я про роки у справах забувала.
Я від онуків набираюсь сили.

Ви, мамо, наша пісня й пташка рання.
Ви, бабцю, мабуть, цілу ніч не спали?
Я сон ваш берегла, мої кохані.
Світанок божий перша привітала.

МІСЦЕ ПІД СОНЦЕМ

Після довгих трьох років походу
На чолі переможної раті
Три брати королівського роду
Захотіли іще в нагороду
Королівство у батька забрати.

Старший каже: Я зростом два метри –
Королівством мені керувати.
Другий мовить: В науці я впертий!
– Вас в бою врятував! – править третій.
За мечі аж хапаються браття.

Там, де місце під сонцем, – завізно.
Так буває – аж троє до трону.
– Батьку, слово хоч Ваше й залізне,
Та словами учити нас пізно –
Тож вирішуйте долю корони.

– Буде так:
По чвертині беріте.
Сад садіть, храм будуйте і хату,
Ліс корчуйте і поле оріте,
Одружітесь. А підуть в вас діти –
Вчіть їх старших людей поважати,

Хліб нужденним подати. І воду.
За сім років приходьте...
І от що:
За капусту із свого городу
Королівство візьме в нагороду
Той, у кого вона найсолодша.

Зрозуміла синам стала пісня:
На війні завжди легше, ніж після.

КРАЖА

Заздрить дехто, хтось хоче повчати:
Що ти робиш?! – Жалітимеш потім.
Глянь навколо – є гарні дівчата!
Я ж квиток до кишені – й на потяг.

Всі чужі в цьому місті, крім тебе,
Навіть мови незвична говірка.
І у небі, знайомому ж небі,
Не знаюджу знайомої зірки.

Ніби й рада (вся в білому) святу,
Тільки пальці холодні–холодні.
По непарних цей поїзд триклятий
Назавжди запізнився сьогодні.

Не розказуй нічого ні кому:
У очах твоїх – відчай і щастя.
За неписаним серця законом
Нині мушу забути чи вкрасти.

Доля любить рішучих й сміливих,
Юнакам лишу ріvnі стежинки.
І вже поруч зі мною на крилах
Ще чужа (о, гріхи мої!) жінка.

ЖУРАВЛІ

Повертайтесь, журавлі, додому –
Вирій вас
зажди
вважав чужими.
Хоч пір'їну опустіть додолу... –
Ніби мрії відлітають
з ними.

Проминули золоті вершини,
Поклонилися
привітній
хаті.
Кличе небо їх в політ пташиний:
Журавлям назначено літати.

Осінь пізня
плачє без упину,
Світувесь
окутала журбою...
...Чуєш, брате, пісню журавлину? –
Не усі повернуться
весною.

БУЛО КОЛИСЬ

Уже таких ночей нема,
Що були тому років двадцять.
Не та, не та тепер зима.
Не ті пісні, не ті і танці.

Не так уже хруші гудуть.
Із-за кордону возять груши.
Не так сліпі дощі ідуть.
Не теплі, як колись, калюжі.

Не так тепер бузок цвіте.
Не ті предмети нині в вузах.
І дзеркало якесь не те.
...А залишилась тільки Муза.

ЧОМ БИ Й НІ?

А Ви мені сьогодні снилися.
І посміхнулися мені.
Щоб Ви змінили
гнів
на милість? –
Таке буває лише у сні.

А в мене виростали крила –
Не тільки світу, що в вікні.
Так несподівано і мило
Ви посміхнулися мені.

Це ява? Сон? – То віщі сили,
То сну закони чарівні:
Сьогодні Ви мені наснилися,
А завтра – я Вам.
Чом би й ні?

ТАК ВЖЕ БУЛО

Так вже було мільйони раз:
Незнайомко, я розум втратив,
Як сьогодні побачив Вас.
Я Вас mrію побачить завтра!

Так вже було мільйони раз:
Все здавалось у нас на злеті.
Я учора побачив вас –
Стане зайвим, як завжди, третій.

Так вже було мільйони раз:
Гей, корчмарко, не скоро ранок!
Залікує, звичайно, час
І вино
мого серця рану.

Я ЖДУ ВЕСНУ

Так жду весну – аж сил немає,
Від нетерпіння не засну.
Злий вітер більш не переймає –
Я жду весну!

Весна ось-ось – і світ воскресне
На силу добру і рясну.
Коли жадане сонце блісне? –
Я жду весну!

З-під снігу первоцвіт небесний
Нескорену покаже суть.
Де ж забарилась, моя весно?
Я жду весну!

Хай дуб панує повелисто –
За зиму незлюбив сосну.
Коли ж запахне новим листям? –
Я жду весну!

*Вкрайно боса,
та в намисті!
Все ж долю матимеш ясну –
Над житнім полем небо чисте.
Я жду весну!*

Здається, я вже чую пісню
І геть жену від себе сум.
Вже завтра перша крига трісне –
Я жду весну!

На клич душі, на свято плоті
Збудився небокрай від сну.
Птахи, вмираючи в польоті,
Несуть весну...

ЗАПРОШЕННЯ

S.V.

Я запрошую Вас до танцю...
Розпростаю надії руки,
Забиваю невдячну працю –
Лиш мелодії серця звуки.

Я запрошую вечір в хату...
Знов запалюю щастя свічку,
Наливаю вогонь крилатий,
Починаю розмову вічну.

Я запрошую ніч на свято...
Цілу мить, значить, – цілу вічність
Буду в зорях тебе купати,
Буду просто дивитись в вічі.

Я запрошую літо в зиму...
Зупиняю годинник клятий.
Я без тебе, боюсь, загину –
І не можу з собою взяти.

Позичаю у мрії шати,
Заколихую всі турботи.
Я не проти вірші читати –
Не читати тебе я проти.

Розриває обійм багаття
Вперто ранок такий пихатий...
Снів весняних хотів багато –
Та не смію тебе тримати.

Дай же, Боже, на віки вічні
Долю спільну для двох крилатих.
Щоб до болю дивились в вічі
І могли аж до сліз кохатись!

Йду... Хвилююсь до хрусту в пальцях...
Світе мій! Ти ж богиня явна!
Я запрошу Вас до танцю...
А все інше – моя уява.

30.11.2002 р.

СПОГАД

І знаходив.
Й губив.
Стало вищим чоло.
Де ж сімнадцять моїх? –
буйні коні промчали.
Між полів і ярів є подільське село.
Тут колиска моя
й найрідніший причалок.

Може, вчора то було:
з хлопчиськами я
Знов ганяю м'яча – дня усього замало...
Теплий вечір над ставом.
І спів солов'я...
Й нерозумне дівча,
що мене цілювало.

РІКА ЖИТТЯ

Життя комусь – гірська ріка,
Комусь – зі сталим плином,
В одного рівна і легка,
А в когось –
згин за згином.

Хтось проти течії,
хтось – за,
Десь шик, десь по-простому,
А дехто (зовсім не з розязв)
У роздумах простояв.

Допоки ми вчимося жить
(Топтать спориш чужих стежин
Давно уже не в моді) –

Ріка життя тече-біжть
Повз нас.
І той безжалійний плин
Спинити годі...

В ТРИДЦЯТЬ ТРИ

На що винищую літа? –
Бездумно так, безбожно...
А було ж! – Звала висота
Й бриніла жилка кожна.

Святковий стіл – достатку ріг.
На торті – танець свічей...
Все ж зірочку за «збитий» рік
Малює сріблом Січень.

МОЄ СОНЕЧКО

Йдемо за руку – мене аж обожнюють
Знизу уверх цікавущі очі.
Що мені хочеш промовити, сонечко?
– Татку,
на шию я хочу!

Раз! – і ти вища найвищого дерева,
Грається вітер твоїм голосочком.
Хай буде радісним, хай буде впевненим
Твоє майбутнє, дочки!

Вивчимо віршик про хатку з віконечком,
Гойдалки будем гойдати до ночі.
Що мені хочеш промовити, донечко?
– Стати
дорослою хочу!

Сто раз просіється дощик дорогою,
Виросте вишенька в нашім садочку.
Будеш слухняною – станеш дорослою,
Моя малесенька дочки!

Котяться дні і роки диво-колесом –
Справжня красуня! (дай Бог, не наврочу)
Що мені хочеш промовити, золотко?
– Таточку,
заміж я хочу!

Серце забилося птахом підстреленим,
Звідкись роса на очах у куточках...
Хай буде радісним, хай буде впевненим
Твоє майбутнє, дочко!

Йдемо за руку – мене аж обожнюють
Знизу уверх цікавущі очі.
Що мені хочеш промовити, сонечко?
– Діду,
на шию я хочу!

03.12.2002 р.

БАЛАДА ПРО ЧАС

Коли з колиски я на світ
Почав дивитись лишень –
Батьки – самі квітневих літ,
Садок садили вишень.

Сад ріс... для мене і для всіх
Під сонцем, вкритий небом.
Там у гіллі ховався сміх
І роси пахли медом.

Там трави – мов до хмар мости.
І джміль гуде до ночі,
Там квітам радісно рости,
Там вітер грatisь хоче.

Колись там був я молодим
Й Вона була молодша...
Туман ставав, як хміль п'янким,
Й удвічі ніч коротша.

Коли ж я, впертий ранній птах,
Своє гніздо залишив:
Подався вчитись по світах –
Засохла перша вишня.

А поки істину шукав,
Комусь на біль чи заздрість, –
У сад по стомлених стежках
Прийшла до вишень старість...

Тепер, як знаю в слові толк,
Стрічав ганьбу і славу –
Вернувшись хочу в квітень той,
У ті високі трави.

Уже і мій садок підріс –
Садив, здається, вчора...
Тут хвилями вишневих кіс
Вирує буйне море.

У тім саду як у раю:
Ті ж трави... Неба вищі.
Там юність впізнаю свою
Й дитинства вітер свище.

Коли ж запахне з вишень дим
(Дай, Боже, щоб пізніше),
«Колись, як був я молодим...»
Чиясь рука напише.

ЗУСТРІЧ

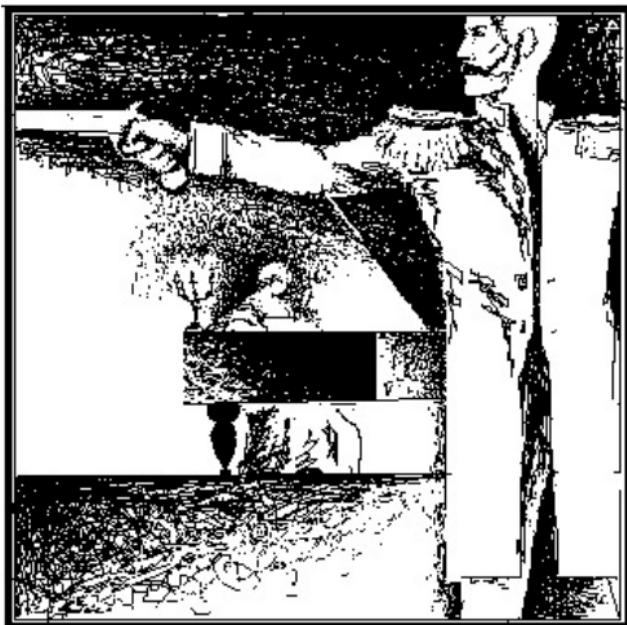
*Ти? Невже!? Мов сон!
Давно чужа дружина?!*
I це той, на кого молишся ночами?!
От, скажіть,
В якому Ви полку служили?
A слабо – дуель за схильність дами?!

То дивний був вечір. І свято горою...
Зустрілись ми радісно, просто і легко.
Була ти такою ж... І вже не такою...
Лиш скрипка вертала у юність далеку.
Чому зачепив його? Сп'яну чи здуру?
Напевно, рік Півня усьому виною:
Слова загострилися, розплілися фігури –
І кроків дванадцять між жартом й війною.

А цілились в серце(!) – поранили ж руку.
За віщо лівші покарання небесне?
Не здатні до музики, ні до науки
Й стріляти не вміють сучасні дантеси.
Усеньке життя проплило за хвилину.
Гнів душу шматує, б'є вітер у шибку:
– Кого, пригадай–но, зробив ти щасливим?
– Зізнайся, нікого! – підказує скрипка.

Почати б спочатку! На голову – попіл!
Гадав, що мене обмине сія чаша:
Робити дурниці і каятись потім –
Забава і доля невтішна наша.

Можливо, те сталось, чого ти боялась?
Можливо, рік Півня усьому виною?
Розкішно зіграю ще я на роялі,
Панове!
І постріл останній –
за мною.

ВІДНЕСІТЬ МЕНЕ, СНИ

Віднесіть мене, сни,
Років двадцять назад
У обійми весни,
В підростаючий сад.

Там знайомі пісні,
Мрій крилатих вино.
І в хатині тісній
Чорно-біле кіно.

ЦВІТ КИЗИЛУ (притча)

Давно то було,
десь років з двадцять...
Як зараз бачу
сусідку-бабцю,
Над нею цвіту
нависла хмара.
А я – хлопчак ще, –
в руках гітара.

В тумані квітів
жовтенько-дрібних
Стара сміється,
хоч квола й бідна.
А хмара пахне –
аж дух забило,
А то не хмара –
то цвіт кизилу.

– Здорові були! Дивлюсь, бабусю,
Краса-красою... Коли ж діждуся
Я кислих ягід відчути оскуму
І повні жмені набрать додому?

– Куди спішиш ти, хлопчино жвавий? –
На все є час свій, порядок, право.
Під цим кизилом сиджу я зрання –
Весна ця, може, моя остання.

Ти вкрай ще юний. Послухай, сину,
Я дам пораду: – Ось насінина.
Як від домівки підеш по шляху,
Закинь у землю – пожнеш подяку.

– Та що Ви, що Ви! Це ж років двадцять
Чекати треба. Крім того, бабцю,
В житті я хочу грошей і слави –
В світи поїду... Та є й кістлява.

– Повір, пусте це. Завжди і всюди
Тебе додому тягнути буде,
Де босим бігав, а років стоси
Злетять, як зранку за вітром роси.

Велить так совість, велить так віра –
Неси у серці своє подвір'я.
Не страшся смерті – я певно знаю,
Куток* від неї весь захищаю.

* Куток – певна частина (кінець) села

– А що ж страшніше усього в світі?

– Страшніш-страшного, як кинуть діти.
Вже дев'яносто мені і дому –
Сама лишилась у квіті цьому.

...Відходять весни,
приходять зими.
Нема вже бабці,
нема й хатини.
Весна то була її остання,
І цвіт кизилу –
сусідці пам'ять.

...Додому тягне – куди б не втік ти.
Кизил мій вдячно щовесни квітне...

АВТОШАРЖ

Наснилося мені, що бачу сон
Страшний-страшний.
Напевно, й символічний:
Що я старий, як в серпні колосок...
І линуть думи сиві в мудру вічність.

Вже ніби все
зістарилось ураз:
Сусід, стіна, суха з лози колиска,
Папір у книжці філософських фраз
І древній дуб – вже бачить небо зблизька.

Весь світ старіє,
рік за день вмира.
І власні діти вирости так скоро...
Не вірю снам. Та це ж якась мара!
Скоріше ущипніть – мені лиш сорок!

Несила більше пить
цю каламуть –
Її я обмину, проснувшись мушу.
Все. Прокидаюсь...
Hi! Не може бути!
О, жах! Та я ж не сплю...

БІЛИЙ

У лісі
незайману
знайдеш красу.
Там навіть
трапляються справжні гриби.
Найкращий
найпершим у кошик піде...
Бо білий.

Без Місяця ніч,
вітер хмари жене...
Від чорного ока і крику сови,
Тумане,
завжди ти мене рятував...
Бо білий.

В тривожному сні
І галопі життя,
В падінні та злеті
я вірю тобі,
Мій коню.
Та вже переходь на алюр...
Бо білий...

МОДА

Знов у моді волошки в житах –
Чи ж насправді прогнали ми лихо?
В моді кидати гасла в життя
І мутити у заводі тихій.

Знов у моді і бал, і парад,
І кожухи прадідівські в моді.
Час надій?! Чи розплати пора
За вчорашнє, що маєм сьогодні?

КАПРИЗ

На гроші бідним був художник,
Та ще з росою якось вранці
Мільйон троянд, як кров, червоних
Приніс до ніг своїй обранці.

Прийшла, здавалось, мрія в гості.
Та, жах! – Кохана не зомліла:
– Троянди й однієї досить,
Але вона щоб була...
біла.

КРАПЕЛИНА ВИНА

*Хочеться дива і трішки вина.
Ліна Костенко*

Знову хочеться дива
І хоч трішки вина!
Мрії кінь гонорливий
Пута рве.

Дивина:

Вдарить землю копитом –
Так аж гай зашумить!
Навіть серце розбите
Возрадіє в ту мить.

Краю світу дістатись
І злетіть до зірок!
Хочеш – зможеш читати
Рій таємних думок.

Володітимеш словом,
Що щиріше за злато.
Ой, наснилося знову
Усього і багато.

Іще мрії сміливі.
Чи ж моя в тім вина,
Що так хочеться дива
Й крапелину вина?!

ПОЛЕ

Поле, колись ти пишалось ріллею
Чорною...
Плачу безсило над матір-землею
З торбою.

Мовчки селянські отак вимирають
Корені...
Хочеш кричи – лиш лякатимеш зграї
Воронів.

Поле безрідне в минулому віці
Орано.
Ласку забуло і піт чоловічий...
Соромно.

СВЯТО

*На заробітках за кордоном
перебуває понад п'ять млн. українців
(з преси)*

Накривай-но, газдине, на стіл
І постав, як годиться, чарчину,
Хліб і сало, цибульку і сіль –
Я так скучив за цим на чужині.

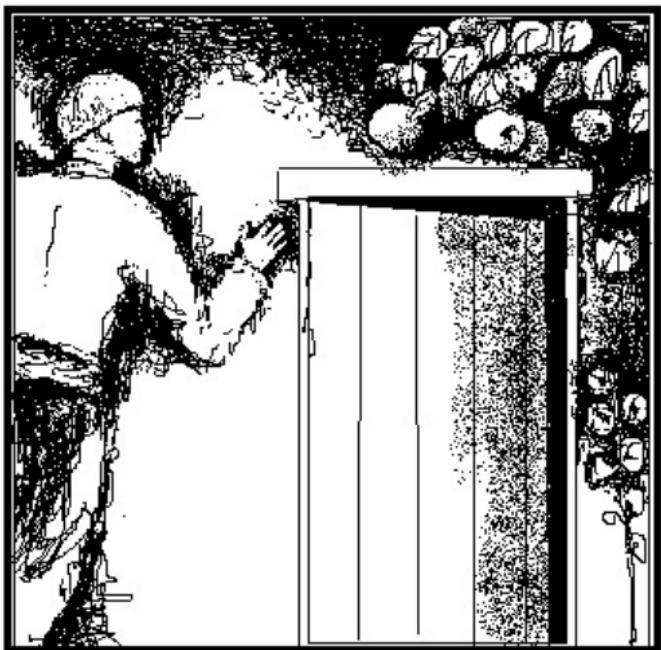
Вже пробач, що дітей не глядів,
Залишив тобі постіль холодну.
Не країна вдівців ми, не вдів –
В нас на вулиці свято сьогодні.

Хай збереться велика рідня,
Вишивану стели скатертину.
І гукни ще Миколу. На днях
Зустрічав там його Катерину.

Будуть тости – короткі, як крик.
А ще краще – давайте без тостів
Заспіваймо про мамин рушник,
Щоб додому не їздити в гості.

Гірше хрону ти, доле, гірка
(Кажуть, маємо те ми, що маєм),
Чом погнала мене, козака,
Вигрібати із Авгія стаєнь?

Та хіба ж не багатий в нас стіл?!
Чи зурочена, може, година?
До вкраїнських містечок і сіл
Не спішать чомусь газди й газдині...

НЕМА ЧАСУ

What is this life if, full of care.

*We have no time to stand and stare.**

LEISURE, W.H.Davis (1871–1940)

Що, скажіть, є життя? – Певно, човен,
 Весь з турбот і тривогами повен.
 Зупинитись немає і миті,
 Щоб усе роздивитись на світі.

Ані миті нема, ні хвилинки,
 Щоб схилитись хоч раз до травинки
 І побачити в чистій росинці
 Світ, що бачать корови та вівці.

Та й до лісу заходиш нечасто
 Між дерев у дитинство упости.
 Спритна білка не тільки для втіхи
 Там ховає у вітах горіхи.

Зупинися ж! День божий надворі,
 У потоках купаються зорі.
 А багато тут часу не треба –
 Подивитись на гори, на небо.

* Наше життя повне турботи –
 Ми не маємо часу, щоб зупинитись
 та все роздивитись (англ.)

Нема часу на жінку, що поряд,
Щоб спинитись й спинити свій погляд
На принадах і ніжках красуні –
Ось вона як іде – мов танцює.

Нема й миті, щоби зачекати,
Як уста її збудуться святом.
Від усмішки забудешся «хто ти»,
У очах враз потонеш глибоких.

Бідним є це життя – наче човен:
Весь з турбот і тривогами повен.
Зупинитись немає і миті,
Щоб усе роздивитись на світі.

КОЛИСАЛА МАТИ СИНА

Очі – чисте небо синє,
Личко – сонце малювати!
Ой, наплачується дівчата!
Із роси й води красивий –
Колисала мати сина.

У Марії все просила:
Обминали щоб тривоги
І легенької дороги
Не собі, а для дитини –
Колисала мати сина.

Від землі здоров'я сили,
Долі доброї, як свято.
Все прощу, на те і мати,
Збережу вlixу годину –
Колисала мати сина.

Інша, може б, й голосила:
Найрідніший ти у мене,
Чи пробачиш свого неня?!

Не простила, не просила –
Колисала мати сина.

Навіть свічку не гасила...
Не дрімала, все молилась,
Ніби янголи спустились.
Де взялись наранок сили?! –
Колисала мати сина.

ПІЗНЯ ОСІНЬ

Впали сиві тумани
На розгублену землю.
Гори вкрилися димами –
Бо ночами
вже
мерзнуть.

Вітер б'ється у вікна –
Нервам
справжній екзамен.
Небо, ніби навіки,
Запаслося
сьозами.

У політ журавлиній
Лине тugoю пісня...
Це, багата на вина,
Осінь плачеться.
Пізня...

ТРАВНЕВА ХМАРА

Зраділи спраглі трави хмарі,
Від зливи я накривсь плащем.
«І не пожив, а вже постарів...» –
Чомусь насіялось дощем.

Не насміявсь, а вже посивів.
Не налітавсь, а чую: «Дід».
Усе просте і є красивим!
Ta хто те цінував тоді.

Все мріяв встати рано-вранці,
Вітрилом упіймати бриз...
Де ж щастя? Та невже у праці?!
А, може, щастя –
то каприз?

«І не пожив, а вже постарів?!» –
Женусь за кіньми, мов хмільний...
Ta вересень несе, крім чарів,
Дзвіночок перший.
Не шкільний...

... Стій! Видається ж така примара.
Рви, вітрє! Грому, не німій!
Ta це ж лише травнева хмара!
To просто нині
день не мій.

ТЕЛЕФОННИЙ ДЗВІНОК

Прочекала весь день. Аж надвечір дзвінок –
Що вітає, що скучив... Як завжди.
Хоч слова і п'янили й сплітались в вінок,
Все ж не було в них віри і правди.

Довго плакала, гірко. Зосталась одна.
Всю надію розмова згасила.
Ну і що, що кругом шаленіє весна?
Тут весна і безправна й безсила.

Неможливо повірити! Це крах! Це кінець!
Щиро ж так починалася пісня!
Навіть в дзеркалі видно, що я – молодець.
Буду й завтра такою. А після?!

Проридала всю ніч. А наранок вона
Розпач й сумніви вигнала з хати.
І душа молодого просила вина,
І просилася знову літати.

ДИВОСВІТ

Дивинний завше для дитини
світ –
Спирає дух
джмеля політ...

I той же світ очима мудреця:
Клоновані душа, вівця...

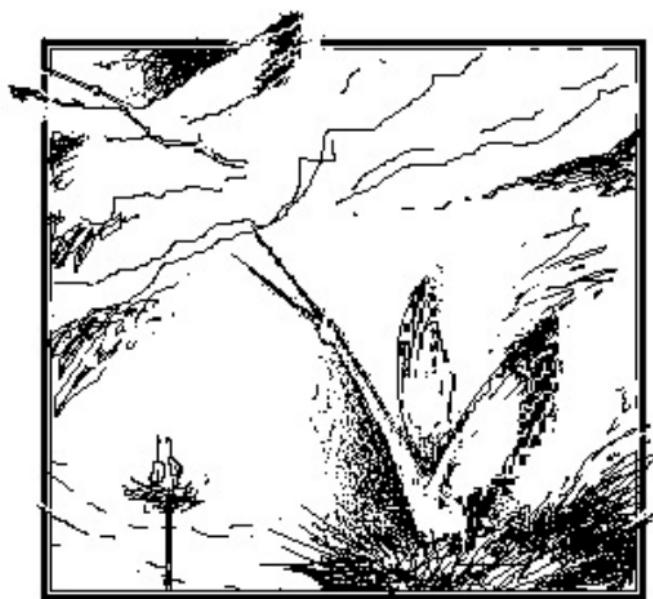
Найвищий світ
устами юнака:
В його руці
її рука...

ВИПАДОК

Я сьогодні цілий вечір Ваш,
Вашим примхам порадію вперше.
Тож дозвольте запросить на вальс,
А на ніжку наступлю – не сердьтесь.

Слід помади на щоці – старавсь!
Знов на музику міняю гривні.
Острів mrїї(!) – ні, не ресторан, –
Долі випадок дарує нині.

Мужній лицар, королеви паж,
Кращий учень школи забаганок,
Гість нічний... І повелитель Ваш –
Навіть страту хай готове ранок!

МОГЛО БИ БУТИ

Грав би вечір – бузковий багач.
І зумисне, а не випадково,
Я тебе ущипнув би, пробач.
Не з кишені взяла би ти слово.

Червонів би я, очі ховав.
Ти б сміялась: мисливець – і в ямі!
Я до сліз би тебе цілував,
Ревнував би тебе до безтями.

Як ми б жили! – немов голубки:
Каву в ліжко тобі і сніданок.
Прибирає, прасував залюбки...
Я тебе шанував би, кохана.

Золоті б із нас вийшли батьки –
Зустрічали би тричі лелеку.
А пішли би онуки!... Роки
Ми б прожили красиво і легко.

...Та не буде весни в нас, ні літа.
Все відбудеться, тільки не з нами...
Нам ніколи не жити на світі –
Нас сьогодні позбулися мами.

* * *

Ніколи не міняй дорогу,
Забудь про торг.
Нема півслова чи півборгу,
Є Слово й Борг.

Віками пишеться поема
«Вона і Він».
А для життя – пунктиром схема:
Хрестильня – Дзвін.

В СОРОК ЧОТИРИ

На чверть земного пережив Христа,
Будинок звів з басейном на подвір'ї...
На що, спитай, винищую літа?
Є сотні учнів, тільки не по вірі.

Угору кликав – жоден не пішов,
Ще добре, хоч вітаються спогорда.
Хтось заблудився – «травка», «порошок»,
А хтось – у бізнес, звідти – на білборди.

Де джерело цілюще і святе,
По вінця повне, сонячно-святкове?
Усе частіш задумуюсь про те,
Чи не зібрать усіх навколо Слова.

Що сам зробив? – щодέнь себе пита, –
На чверть земного пережив Христа?...

КУПАЛЬСЬКА НІЧ

На Проскурівській* пахне липа,
Б'є у груди медовим духом.
Дощ нежданий надвечір випав.
Ніч купальська стає над Бугом.

Нагадала циганка нині:
Доля буде до тебе добра!
Там, де пісня луна в долині,
Очі сині собі сподобав.

В небо рветься вогонь священний,
Танці «дикі», віночки квітів.
І радіє душа до щему:
Як же липами пахне літо!

Цвіт завітний зірвав для тебе.
Зачаровані, ми до ранку
Пили ніч, що солодша меду.
Не збрехала б мені циганка...

* Проскурівська – центральна вулиця міста Хмельницького (Проскурова до 1954р.)

ПОКРОВА

Зразу видно – осінь
Хазяйнує в місті:
– Завітайте в гості,
Є вино і пісня!

Гупають в туманах
Яблука доспілі.
– Просять тато й мама:
Будьте на весіллі!

Під козацькі марші
Й стяги малинові
Осінь славить нашу
Пресвяту Покрову.

ПІДЕ НІЧКА В ЧИСТЕ ПОЛЕ

Говорила мені мама: – Слухай, доню,
Гуляй собі із хлопцями – не бороню.
Лиш цурайся жонатого чоловіка –
Зведе тебе із розуму, зведе віку.

Нащо, мамо, тії хлопці – лиш балачки:
В них ні воза, ні городу, ні конячки.
А жонатий – пан багатий, має злато:
Милувати мене буде і кохати.

*Піде нічка в чисте поле,
Буде дніна.
Дай же, Боже, кращу долю
Для дівчини.*

Кинув маму, кинув жінку, кинув діток –
Він три роки мене любить, наче квітку.
Тільки чую – ходять чутки межи люди:
Він сподобав собі іншу – що то буде?!

Чом я маму не слухала, що казати?
А жонаті ненадійні, хоч багаті.
Чом я маму не слухала, що робити?
Чи забути, чи ридати, чи втопитись?

*Піде нічка в чисте поле,
Буде дніна.
Дай же, Боже, кращу долю
Для дитини.*

А тепер сама я кажу своїй доні:
Гуляй собі із хлопцями – не бороню.
Лиш цурайся жонатого чоловіка –
Зведе тебе із розуму, зведе віку.

МИНАЄ СЕРПЕНЬ

Минає серпень. Як не було літа!
Воно повернеться десь днів за триста.
Вже паморозь, несміла, сумовита,
Вночі ляга на ледь прижовклє листя.

І сонцем літнім, поки-що, зігріті,
Стомилися й поволі сохнуть трави.
Веселкою горять пахучі квіти.
А хочеться назад – у грім, у травень.

Плекають ниву руки працьовиті.
Летить, лоскоче срібне павутиння.
Дає надію бабине ще літо
Хоча б на день, а, може, на годину.

Серпи співають – до дощів успіти!
Де були ниви – лиш волошки в стернях.
Що осінь прийде, що не вічне літо –
Чомусь не вірилось мені... До серпня.

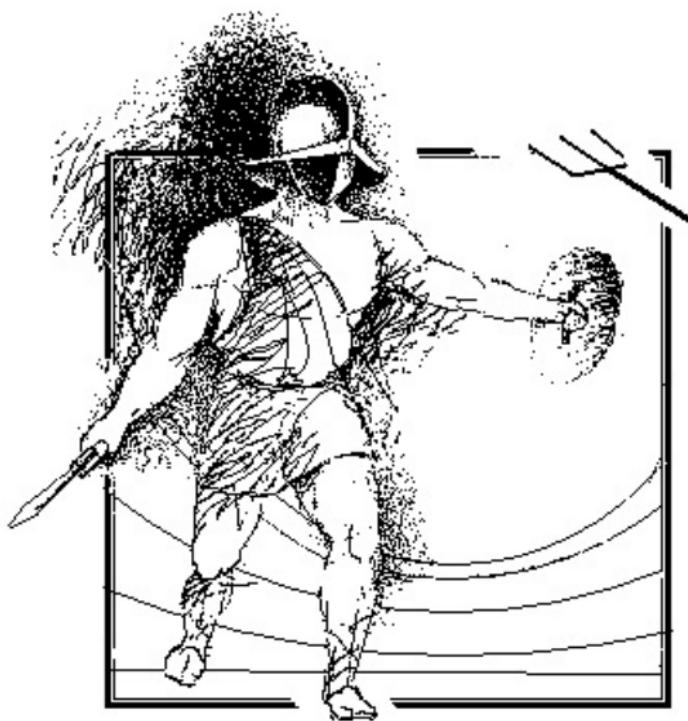
Вже паморозь, несміла, сумовита.
Минає серпень.
Як не було літа!

AVE, CEASAR!

Слався, Цезарю, рівний богу!
До розваг твій охочий Рим.
Гладіатори, – перемоги!
Воля буде усім живим.

А для мене найвищу милість,
Тріумфаторе, видав ти:
Щоб здобути свободи крила
Мушу тричі перемогти.

Перший – видом юнак безвусий –
Ледь ріденький зіп'явся мох.
З нас померти хтось зараз мусить,
Перемоги нема на двох.

Я не смію казати «Досить!»
Все ще раб, що шукав пригод.
Рим гуляє, не хліба просить
«Дай видовищ!» – реве народ.

Другий – велетень, грають м'язи.
Страх мурахами по спині.
Шанси рівні, та й цього разу
Небо сили дало мені.

Йдуть на смерть, а тебе вітають!*
Так хоробрість міста бере!
Бій останній і шанс останній...
Ще видовищ?! І йду вперед.

Зглянься, Цезарю, рівний богу!
Син це мій, вже рідніш нема.
А у випадку перемоги
В нагороду буде... тюрма.

24.02.2006 р.

* Привітання римських гладіаторів:
«Ave, Caesar, morituri te salutant!» (лат) –
Ti, що йдуть на смерть, вітають тебе, Цезарю!

ЯКО СКОВОРОДА

Благословіть на добрі справи
І захистіть мене від бід.
Піду у світ шукати правду.
На істину благословіть!

А хто крім Вас мені розкаже
(Гуля ще вітер в голові)
Про воду й хліб, про слово справжнє?
Зніміть гріхи. Й благословіть!

Чи важко буде, страшно стане,
Чи втрачу віру хоч на мить,
Чи всі покинуть... Наостанок,
На добру путь благословіть!

БАЛАДА ПРО ТРИ ДНІ

Є три дні,
грабувати щоб місто,
У криваву пірнути каламуть...
Переможців не судять. І, звісно,
Швидше рани в бійців
заживуть.

Є три дні.
Ріж, гвалтуй. Все чудово!
Не зважай на невинність, красу...
Переможців не судять, братове!
Ще й в історію нас
занесуть.

Є три дні,
повелась така мода:
Назбирати гріхів – та й у храм.
Переможців не судять!
До сходу
Все проп'ю, все куплю, все продам!

Що три дні цих для вічності, хлопче?
Заречись від тюрми і суми...
Переможців не судять!
І, отже,
Ми – не перші. Й останні – не ми.

ЗІ ЩИТОМ

Скінчилась,
врешті–решт,
війна.

Послухай старого солдата –
Хто ж правду скаже?
Є вона... –
Прожито–бачено багато.

За кожен день своя ціна –
І піт, і кров, і милість Бога.
На всіх Вітчизна в нас одна,
На всіх одна і перемога.

Міцніш, красуне, обійми.
Я зі щитом, як ти бажала.
Дай, Боже, довгої зими! –
Бо ж молоді в нас генерали.

ВІДЛЮДЬКО

Гадав, що мудрий. У густих лісах
Лиху годину думав переждати.
Вполює звіра, попадеться птах.
Не жінка обіймає – ніч кошлата.

Відлюдьком жив і сам собі брехав:
Це ж ненадовго.
Я хіба боюся?
Мене чекає сотня справжніх справ.
Ще молодий –
лиш показались вуса.

Між образів десь матінка одна.
А побратима кров смакує ворог.
Зима дихнула. Сита дичина
Пішла у хащі, поховалась в нори.

Як вовк завив. Забув перестороги.
Нійти вперед й назад нема дороги...

ПТАШКА

Випустіть з клітки! Вже виросли крила.
Хоч на хвилинку злітати б у гай.
А від народження тільки й просили:
Пташко, співай же, співай!

Дихати вільно в безмежній блакиті.
Видно далеко – то рідний все край!
Пісні не чули дивнішої в світі.
Пташко, співай же, співай!

Гляньте, стрічаю світанки і весни.
Ген одягаються луки в розмай.
Чисте веселки зійшло перевесло.
Пташко, співай же, співай!

Ось і свобода – не слухають крила?!

Вмить щезла мрія про обрій і гай.

Довго занадто у клітці сиділа...

Пташко, співай же, співай!

КРИЛА

Знав кожне слово, милувався ним.
Та не було у віршах іскри
й сили...
Ще не поет – простий служитель рим.
Поетом бути –
треба мати крила!

Залишу птахам небо – син землі.
Та все ж відвести погляду несила
Від зірки,
що тремтить в нічній імлі.
Дістатись зірки –
треба мати крила!

– Злечу! Дивіться!
Хоч мене, як вас,
Крильми природа-мати обділила...
Сміявсь, як падав, і казав щораз:
Так, щоб літати –
треба мати крила!

Зійшла на землю радісна весна
І таємницю зоряну відкрила:
Літа людина, з крилами вона!
Коли кохаєш –
виростають крила!

ДЕВІЗ

Весь в пошуках, без втоми,
Найкращої з жінок.
Воїстину відомо:
Крізь терни – до зірок!

Кричать: тримай синицю!
Пробачте, переріс!
І спокій тільки сниться
Й Калігули девіз*.

Угору йде дорога,
Крута, немов стіна.
Усе, або нічого!
Ніхто, або вона!

* – тут «Aut Caesar, aut nihil!» – (Або Цезар, або нічого! Або все, або нічого!) – слова римського імператора Калігули.

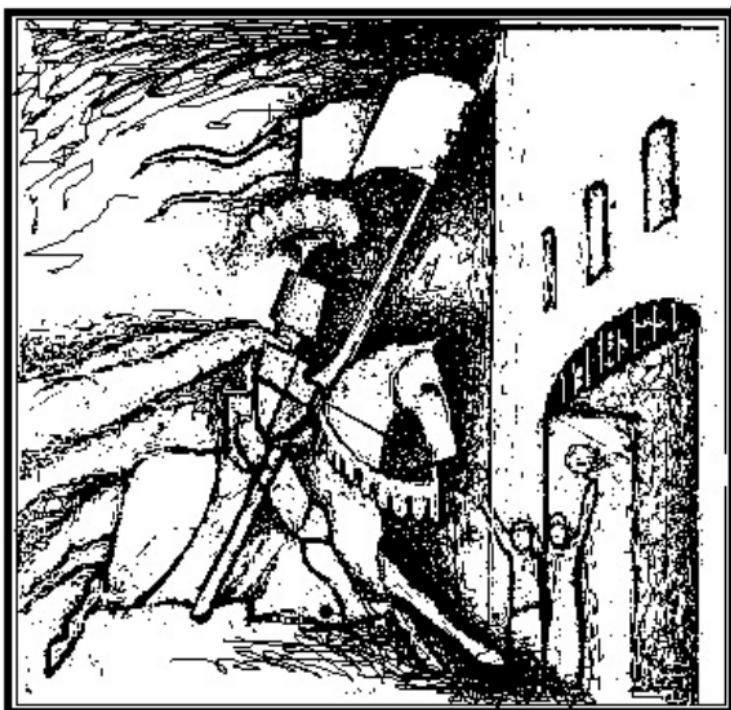
ГОДИНА ПІК

Ради тебе хотів стати Лицарем Серця,
На коні мріяв білому в'їхати в місто.
Брама-бранка закрита.
На древніх реберцях
Хтось замок осоружний повісив.

Що ж, в далекі світи по слідах Дон Кіхота
Підряджуся науку вивчати велику.
Я вернусь на турнір під завітні ворота
Вже як Лицар Печального Лику!

В день найдовший у році (те знають і діти)
Триста надто сміливих і надто зухвалих,
Поки сонце над ними не стане в зеніті,
Битись будуть за марево слави.

Сурми кличуть до чесного герцю на поле.
З першим променем сонця –
все місто на вежі.
Де ламаються списи – ламаються й долі:
Кращий тільки один! Так належить.

Переможцю лише відкривається брама –
На коні білогривому в'їхав у місто.
Переможцю – усе! Та під вигуки «Браво!»
Ти вінчаєш мені урочисто

Олов'яну корону?!. . .
Й щоб якось утішить
Мовиш тихо: це звичай такий,
вже не сердься...
Стародавня традиція, фарс. І не більше...
Я ж хотів стати Лицарем Серця.

Скину лати. Влаштуюсь на гарну роботу,
Буду жити, як всі, – де горбом, де обманом.
Справді, видно, минулись часи донкіхотів.
Може, й краще.
Піду в донжуани!

ЧУЖІ Й СВОЇ

Це ж треба – Сонце вкрадено.
Розгублено стоїш:
І вражений, і зраджений –
Та всі ж були свої!

І сам–один, у відчаї,
Застигнеш на межі.
Для справи
чоловічої
В свої
ідуть чужі.

А знайдеш скриню з успіхом
Чи із талантом міх –
Жди заздрощів
із усміхом...
Найперше – від своїх.

ОДИН ЗА ВСІХ

Усе, що вмію, – воювати.
Що пам'ятаю –
чвари, крик...
За око – око, брат за брата.
Давно
до зради кожен звик.

Нема дороги? – Прокладемо.
Лиш накажіть іти куди.
І щоб гуртом, а не окремо:
Хіба то воїн –
як один?

Де спільний натиск –
впали стіни.
У перемозі щастя мить.
На плаху всіх
чи на коліна...
А рана,
звісно ж, не болить.

Не б'ють лежачого, – те знаю.
Та спишуть все під мідь
труби.
О, небо! – вічне і безкрає,
Прости усіх.
І полюби.

ВСІ ЗА ОДНОГО

Здолати можна все на світі,
Зі світом воювати всім –
Коли прості і знамениті
Гуртом за тебе стануть всі.

Один не завоює Трої...
Тому не забували щоб:
Один у полі – то не воїн,
Один у полі – землероб.

ТАКА ВЖЕ ДОЛЯ

Би знав, де впадеш – може б постелив.
А не піднятись – то хіба не гірше?!
Комусь вино і вигнуті столи,
Комусь мольберт, комусь пісні та вірші.

Би знав, де впадеш – двічі б постелив.
Стоять на місці – то хіба не гірше?!
Така вже доля – посох й постоли:
Серед таких, як всі, все ж бути іншим.

НІКОЛИ НЕ ПЛАЧ!

*Лупайте сю скалу!
Нехай ні жар, ні холод
не спинить вас!*

Іван Франко

Я ніколи не плачусь. Одначе плачу
За удачу вагонами праці:
Все лупаю скалу, вберігаю свічу,
Завше сонце стрічаю уранці.

*– А якщо серед моря один у човні?
Де не глянь – світ води неозорий
І насунеться ніч. Ти заплачеш чи ні?
– Не заплачу! Є ж весла і зорі!*

*– А якщо замість вдячності неба – гроза,
Вітер стрічний, і холод, і мряка?
– Подивлюся на хмари. Хтось мудрий сказав:
Все проходить... Для чого ж тут плакати!*

– А коли хуртовини стіна до небес
І тобі – всі поразки і болі? –
Вже не знаєш: Чи йти?
Чи чекають тебе?
– Уперед! Не заплачу ніколи!

*Хто іде – той осилить! Не бійся невдач,
На дорозі спіткнутись чи впасті.
Навіть пізно як буде – ніколи не плач!
Хоча...
Деколи можна...
Від щастя...*

ЛИСТОК З КАШТАНУ

Летить листок з каштану в осінь,
Юнь вперта пробує у вирій.
Ще будуть сонця теплі коси
І ще ж гарбуз не виріс.

Бентежить диво зорепаду,
Густих туманів білий сум,
Холодні ранки ходять садом.
Бояться-журяться каштани:
Що шати їх так швидко тануть,
Що птахи осінь віднесуть...

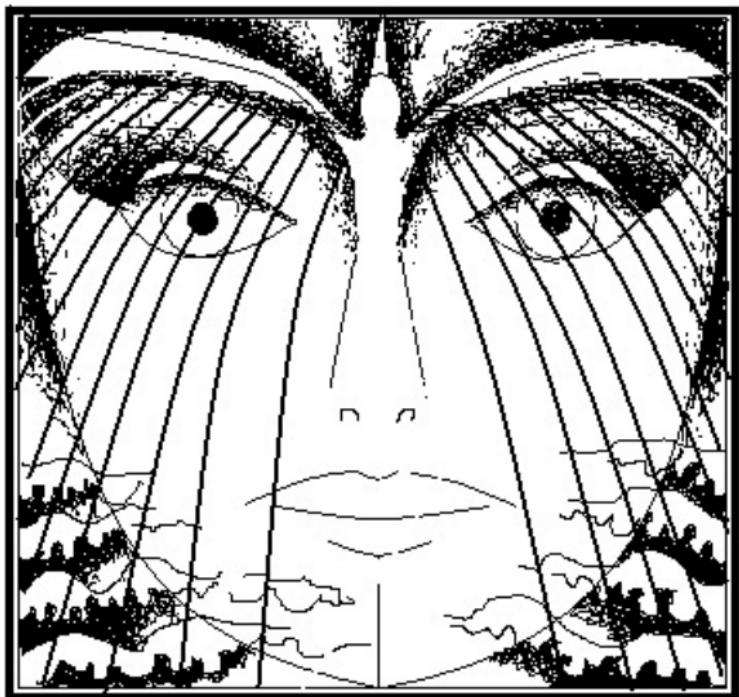

Мое чистогори ие

...Знов краду твою усмішку
По ласкаву, то холодну.
Хто з нас мишка?
Хто з нас кішка?
Хто з нас раб?
І хто ж володар?!

ОСТАННЕ ПОБАЧЕННЯ

Очі-докір.
Великі, мов сливи.
Думка б'ється:
«Ще, може, пробачить...»
Холод слів
«Ми не будем щасливі»
Впав на сльози
Раптові й гарячі.

ЖІНКАМ

Через вас починаються війни
І стають ворогами навік.
Через вас – хай пастушка, царівна –
Пропада не один чоловік.

Ви солодкі, як перші черешні.
Хоч буваєте (Боже, боронь!)
Зверхні, вперті, жорстокі, нарешті...
Вас за це – і на трон, й на вогонь.

Жінка – краля, і мавка, і пава.
На край світу за нею майну,
Їй до ніг кину статки і славу. –
Ось зібрався і я на війну.

Хто вона?! Невимовно чарівна,
Сонце ніжне і грім із дощем.
За таких починаються війни.
За жінок.
А за кого ж іще?!

КЛОУН

Не плач, красуне, усміхнись!
Можливо, я в пригоді стану?
Хто він –
герой твого роману?
Складеться, може, ще...
колись.

Не плач, красуне, усміхнись!
Вирує свято,
місто – вулик.
І сотні кольорових кульок
Бешкетник-вітер зняв увись.

Найяскравішу з них приніс
Тобі
рудий, як сонце, клоун.
Про слізози не кажи ні кому.
Не плач, красуне...
Усміхнись!

БОЖЕ, ВОЛЮ ЩАСТЯ

О, Боже, божеволію немов!
Зелені очі, білі, ніжні плечі,
Нежданий дощ і довгожданий вечір,
Невінчана і крадена любов...
О, Боже, божеволію немов!

У диво, дивовижно рідний світ
Не оглядаюсь, йду по лезу бритви.
Твоя невинність і моя молитва –
Так, синій птах запрошує не всіх
У диво, дивовижно рідний світ.

За небо, небокрай тікає ніч...
А я все марю спогадами тими
Про щастя із зеленими очима,
Про сонячні уста, їх тихий клич...
За небо, небокрай тікає ніч.

О, Боже, божеволію. І знов
Зелені очі, білі, ніжні плечі
Забути? Дощ забути, вечір?!

Та хто вінчає крадену любов?
О, Боже, божеволію я знов!

ВРОДЛИВА

Укотре караний. За що?!

Слова твої – холодна злива.

Та я кричу, що теплий дош!

Хай всі почують: ти вродлива!

З тобою до зірок лечу

І на руках несусь у хату.

Мене ти проганяєш... Чув? –

Вже пізно

і не била б мати.

Дарма гадав, що віч-на-віч,

В полоні вічних обіцянок

Ми проведемо разом ніч

І разом

стрінemo світанок.

Мара якась

в корчму веде...

На всю друзяки рвуть горлянки.

Із ними питиму до ранку

Вино

грайливо-молоде.

СТРІЛА АМУРА

Кохання – спалах, мука, дивина:
Враз серед літа падають сніжинки.
Лише поглянув – Боже, це вона!
Не бачив до сих пір такої жінки.

Охоче вірю – руку подала.
Огонь з усіх сторін ввірвався в груди –
Амура срібна вразила стріла.
На все піду – вона моєю буде!

Пізнав, немов біду, її уста.
Та що я знав? – Ще молоде-зелене.
Гадав, впіймалась пташка золота.
Прошу, не треба – клітка не для мене.

...Не цілуvala. Очі відвела.
Здалося, завагалась на хвилинку...
У купідона була ще стріла!
Кого ж він пожалів –
мене чи жінку?

ЗАЛИЦЯННЯ

А грець нехай такому залицянню:
Шовечір – яром через гори груд.
Скажу нарешті: –Люба, це востаннє!
Пускай у хату чи замерзну тут!

Четвертий день лютує завірюха. –
Не кожен й пам'ятає, щоб така.
Чому я маму з татом не послухав?
І хто мене тягнув за язика?!

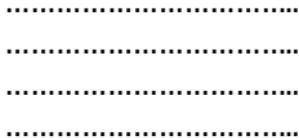
Шукав би щастя зразу ж за городом...
Ні, другий рік вона понад усе!
Усі жінки однакові – порода:
Лякає гарбузом, та не несе!

Замерз, як цуцик, і краватка тисне.
Та що мороз на впертість юнака...
Моєю буде! – линь, крилата пісне!
І дуже скоро! – тішусь у думках.

Я налякав?! Хіба ти не чекала?
Дозволь торкнутись ніжних рук твоїх.
За поцілунок всього світу мало!
Де заметіль?! То пролітає сніг!

І погляд вже не юнака – мужчини:
Палкіш кохання, як зазнає мук.
Його я збережу у хуртовини.
Хай син наш збереже таке. І внук.

Іду крізь ніч в лютневу завірюху,
Несу вогонь, що не згаса віках.
Невже і я – закоханий по вуха?!!
Предивна(!) тайна, все-таки, в жінках!

P.S.

Четвертий день лютує завірюха.
Не кожен пам'ятає, щоб така.
Гадаєте, що син мене послухав?
Та що слова на впертість юнака...

«ЦИГАНОЧКА»

Боже, як вона танцювала!
Дикий вихор – вбрання барвисте
Їй, напевно, би було мало
Головної вулиці міста.

Знає точно – вона красива
І найкраща у цьому колі.
Як спокійним тут буть?! Несила!
Ні, не зрадить така ніколи!

Вабить стан і ворожить погляд.
Бережись, пропадеш, юначе!
Браво, браво! – кричали поряд.
То не танець – вогонь неначе.

Моя музо, моє натхнення,
Зводять з розуму ніжки босі.
Назавжди вкрадла серце в мене.
Я такої не бачив досі.

Може грала – така робота.
Тільки кожен, хто був у залі,
Ще не раз пригадає потім:
Боже,
як вона танцювала!

ЗОЛОТА РИБКА

Молоденький рибалка на старім плоту,
Ще й полатана сітка при нім
Якось рибку впіймав золоту:
Три бажання виконуй мені!

Море хвилюється – раз.
Перше бажання – баркас.
Маєш, рибалко, баркас!
Море хвилюється – раз.

Молоденький рибалка – щасливе дитя,
Вередуючи, гладить корму.
Море синє – це моє життя:
Хочу сітку з капрону нову!

Море хвилюється – два.
Є ще на світі дива:
Сітка з капрону нова!
Море хвилюється – два.

Молоденький рибалка, вродливий, як бог.
Не просив, а вже рибці велів:
Буде третім бажанням до двох:
Затонулі скарби кораблів!

Море хвилюється – три.
Слухайте, дужі вітри,
Киньте рибалку на риф!
Море хвилюється – три.

ОСЕНІ ЖОВТІ ОЧІ

Вже із вітром холодним ночі.
Ще із сонцем ласкавим дні.
Ось і осені жовті очі
Знов розлуку несуть мені.

Кажуть, осінь – капризна дама
І служниця проста для всіх:
То зі свитою йде садами,
То з калини обтрусиТЬ сніг.

Щедра, добра... Та часом – скнара:
Кине золотом й дощ нашле.
А комусь (і яка з них пара?)
Подарує весільний шлейф.

Що мені подаруєш, панно? –
Шанс на двох чи гіркий урок?
Хоч, прошу, прибери капкани –
Я зробив уже перший крок.

ЖАЛЬ

Тебе ждала, як в спеку зливи
Чекає колос при межі.
Поглянь у очі незрадливі
Й мені скажи, мені скажи:

*Чи буде дощ з цієї хмари,
Чи вийде сонце – все й мине,
Чи ж бути нам з тобою в парі? –
Цілуй мене, цілуй мене!*

Щовечір – туга за піснями.
Одній – така холодна ніч.
Іду світанками і днями
Тобі навстріч, тобі навстріч:

*Чи ж буде дощ з цієї хмари,
Чи вийде сонце – все й мине,
Чи бути нам з тобою в парі? –
Спитай мене, спитай мене.*

Вогнем печуть на серці рани,
Бо друга заступила світ.
Щомиті лину із вітрами
Тобі услід, тобі услід:

*Для чого дощ з цієї хмари,
Як вийде сонце – все й мине.
Не бути нам з тобою в парі. –
Згадай мене, згадай мене!*

...Давно ми з іншими у парах.
Хай гряне грім – і жаль мине!
Хай піде дощ. А поки хмара –
Цілуй, цілуй, цілуй мене!

БІЛИЙ ТАНЕЦЬ

У сні я знову бачив Вас –
Красива й строга.
Не відкажіть мені на вальс
Заради Бога.

Безмежно добрим став весь світ!
Як пахнуть коси!
Десь за вікном – зорі політ,
Танцює осінь.

А я торочу без кінця
Про дивний вечір,
Що біла сукня до лиця,
Що ніжні плечі.

Ледь посміхаєтесь у такт,
Як личить леді.
В очах сховалось «Ні» чи «Так»? –
А не углядіть!

А раптом я нахабний вщент?! –
Мурашки тілом.
А може подарує ще
І танець білий?!

ПЕРШЕ КОХАННЯ

Якби колись дозволила мені
Стати твоїм вином...

Святослав Вакарчук

А ви пам'ятаєте перше кохання?
О, Боже! До чого ж були молодими!
Здавалося: вічне воно і останнє,
Без фальші весь світ у долонях єдиних.

А Ви пам'ятаєте?.. Перше кохання! –
Ось роси розсіяв задумливий вечір,
А голос тремтить у п'янкому тумані.
І вперше піджак огорнув Ваші плечі.

Під щебет і шепіт, під місячним блиском
Я наші зріднив імена із каштаном...
Невже Ви забули, як були дівчиськом,
Моя недосяжна, омріяна Панно?

Все ж перше кохання – то крила людини...
О, Боже, до чого ж були молодими!

ПУСТИТЬ ПОГРІТИСЯ

Пустіть погрітися, пустіть!
В дорозі ноги збив у кров,
Із неба дах, торби пусті,
Підкови й разу не знайшов.

Не легінь вже, та не старик...
Хоч знаю тисячі пісень,
Зірватись хочеться на крик:
Як вітер, сам – вночі і вдень.

Між сном й явою на межі
Надії свічка ожива:
Скажіть, щасливі Ви? Скажіть,
Чекали не мене, бува?

Нахабний, кажете. Простіть.
Пустили в хату – сів за стіл.
Ще й правлю істини прості
Про сміх і сльози, хліб і сіль.

Минає все... На жаль, й роки.
Щодня, дивуючись, учусь:
Те, що на відстані руки,
Не помічаємо чомусь.

...Там, за вікном, холодний світ.
В минуле спалено мости...
Тебе шукав я сотні літ –
Пусти погрітися. Пусти.

ПАДАЄ СНІГ

Ти послухай, послухай, як падає сніг...
Тільки в казці буває такий – білий–білий.
Ніби друг, сніг сліди заховає від всіх...
А без нього – ну що б ми робили?!

Вкупці сядемо мовчки побіля вікна
І солодкого трунку наллємо бокали.
Я дихнути боюся, на серці весна –
Надто довго її ми чекали.

Я візьму твою ніжність з відкритих долонь,
У зелених очах грає море шалене.
І хмільних поцілунків нестремний вогонь –
Все я маю, бо ти є у мене.

...Десь далеко–далеко за вікнами сніг.
Тихо–тихо, як в казці, на білому світі.
Тільки Ти, тільки Я. І нема слова «Ні» –
Ми удвох у гарячому літі.

РОМАНТИКИ

Ось кажуть, що романтики звелись,
Що у кохання помарніли крила,
Що зорі були вищими колись
І що обійми розгубили силу.

Мов, зараз час не для красивих слів
І гай дубовий – вирубки дільниця...
Прислухайтесь: там соловейка спів...
А як вода у джерелі сміється!

У поле вийдіть – жайвір зве увись,
На милі очі так волошки схожі.
Не вірю, що романтики звелись,
Бо Мавки пісня згинути не може.

Бо небо вічне! Нині, як колись,
Ta ж, Господи, ніч місячна надворі:
Кохана, глянь, як роси розлились!
Коханий, глянь, які високі зорі!

ЧАРІВНИК І ВІДЬМА

Молодий чарівник ловить мрії жінок
І закохує в себе, аж плачується біdnі.
А одна не дaeться на чари його, –
Певно, відьма.

Молодий чарівник вкинув зілля в вогонь
І золу окропив із джерел трьох опівдні.
Все ж одна не дaeться на чари його, –
Значить, відьма!

Молодий чарівник сон забув, смак пригод,
Вивчив тисячі книг і стежин. Й уявіть-но –
Всі намарними були старання його.
– Слухай, відьмо:

Молодий чарівник я. Не знаю всього.
Надміцного дання* видай тайну столітню.
...Чорні очі навік зчарували його...
Що то – відьма!

* Дання – знахарський напій, який нібито впливає на поведінку людини, приворожує або відвертає кого-небудь

ГРА З ВОГНЕМ

Ти не моя. То й що із того?
Зі мною ж мрії золоті!
І я безмежно вдячний Богу,
Що ти в моєму є житті.

Той вечір видався на диво,
Світ зачарований стояв.
Ти, певно, ніжна і смілива.
Чом не моя?... Чом не моя?...

Плід заборонений – солодкий!
До насолоди – довга путь.
Щастить зухвалим. Варто проти
Йти всіх і вся! І будь-що-будь!

У снах краду твою свободу.
Вир почуттів – як в перший раз.
Це ж гра з вогнем! Ріка без броду! –
Тону й згораю водночас.

У літо не поверне осінь...
Твоє цілуючи ім'я,
Повторюю із болем й досі:
Чом не моя?... Чом не моя?...

КОЛИСКОВА

*Кохана спить, кохана спить,
Піги збуди, цілуй її очі.*

Павло Тичина

Така чарівна, довгождана мить –
Мов пісня, вечір
після дня розлуки:
Шепоче вітер, листя шелестить.
І я коханої цілую руки...

Сльоза прозора на щоці тремтить –
Лиш двоє знають таємницю ночі.
Така хмільна, така солодка мить.
І я коханої цілую очі...

На мрію за вікном зоря летить,
Володар-місяць нагляда за небом...
А я ловлю й цілую кожну мить,
Бо у коханої уста із медом.

...Вже майже ранок. Як спинити мить
На подих вітру,
крапельку малую?
Кохана спить. Нехай кохана спить...
А я цілую.
Сон її цілую.

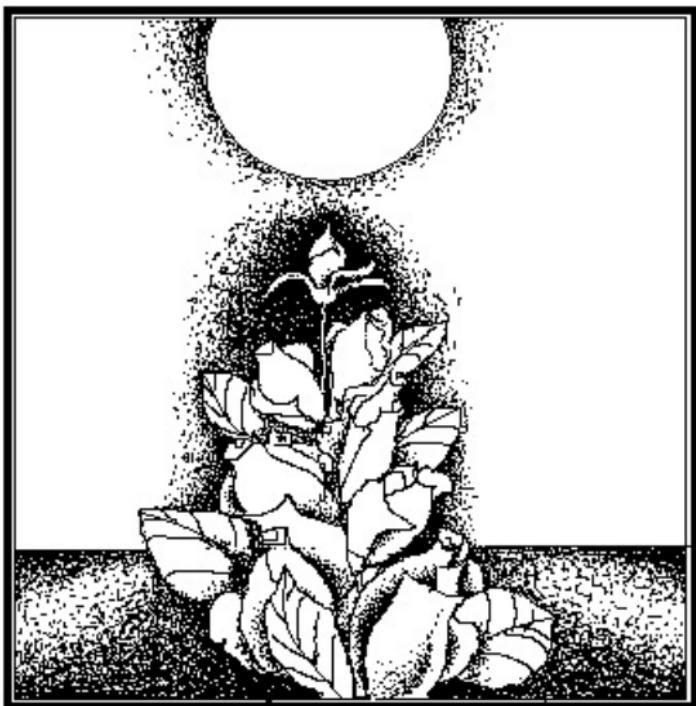
ДЕНЬ СВЯТОГО ВАЛЕНТИНА

Цього дня я чекав, як дитина.
Вам, нарешті, нарешті зумію
В День святого, як світ, Валентина
Через сон розказати свою мрію:

Серед моря на острові дивнім,
На високій горі з хмар димами
Ти мене називаєш єдиним –
Я з Тобою уже, а не з Вами.

Кожна мить наша – День Валентина.
Я цілую закохані очі
Й так безсовісно милі коліна,
Кожну ямочку, кожен горбочок.

Стали тілом одним і словами...
Я з Тобою уже, а не з Вами!

За Юлею Друніною

ТИ – ПОРУЧ

Ти – поруч, і все чудово:
І дощ, і холодний вітер.
Спасибі, моя святкова,
За те, що ти є на світі.

За руки твої, за губи –
Я б їх цілував щомиті.
Спасибі, спасибі, люба,
За те, що ти є на світі.

Ми разом, а страх – донині,
Що міг би тебе не стріти.
Спасибі, моя єдина,
За те, що ти є на світі.

ОКСАМИТОВИЙ СЕЗОН

Украду тебе в вересня, мила.
Подарую найкращу з пісень.
Листя, глянь, – золоте!
Нас на крилах
В ніжну молодість
осінь несе.

Як на свято на тебе чекаю:
Поцілунком щоранку буди!..
Вічне море
зі звабами раю...
На піску –
тільки наші сліди.

Знов до ніг твоїх хочу припасти
І не знати, що є десь межа.
Задихатися хочу
від щастя,
Щоб любов –
мов на вістрі ножа.

Лиш не плач... Кинь монетку на згадку,
Щоб у море ввійти, як у сон...
І удвох
ропочати спочатку
Оксамитом
розшитий сезон.

НА ОЧАХ У ЦІЛОГО СВІТУ

На очах у цілого світу
Так сміливо цілую очі,
Спраглі губи із медом літа.
І словами тебе лоскочу.

Я від сміху твого в полоні
На очах у цілого світу.
А волосся не спить в долонях –
Шаленіє під подих вітру.

У обіймах моїх зігріта,
Позабувши усі невдачі,
На очах у цілого світу
Ти, напевно, від щастя плачеш.

Від сльози осушу стежину
І, мов жадібний джміль до квіту,
Зацілую тебе, єдину,
На очах у цілого світу!

ПЕРШИЙ СНІГ

Лише одна із тисячі історій.
Гадав – нова, все ж схожа на стару.
Вона і Він – ще незнайомі вчора.
Та стріли точить капосний амур.

А перший сніг, такий невинно-чистий,
Грудневим ранком поміняє світ:
Позасипає непотрібне листя,
Капкан поставить, заховає слід.

Вона і Він на божевільних схожі.
Вона і Він. Та це ж про мене, цур!
Чи ж мало було тих снігів, о Боже?!

Чи, може, переплутав щось амур?!

Не жаль нічого! – навіть тиху осінь.
Буде межа – не гляну на межу!
По снігу першому хмільний і босий,
Як хлопчик,
знову у весну біжу!

ШУКАЙТЕ ЖІНКУ

Шукайте жінку –
всього світу варту:
Найвищу мрію, радість і біду.
За мить із нею
ставте все на карту!
Шукайте й там, де інші не знайдуть.

Шукайте в спеку,
в дощ під гуркіт грому.
Ідіть війною, здайтесь у полон.
У сні своєму,
у вікні чужому
Шукайте жінку – щоб там не було!

Не зупиняйтесь
навіть на хвилинку.
Не ждіть дарма прихильності небес.
Одну на цілий світ
шукайте жінку!
Шукайте жінку – знайдете себе!

ЄВА

І створив Бог жінку
Із ребра пустого.

Сну тобі й спочинку
Не буде, небого.

У заміс для тіла
Взяв і меду, й солі.
Жартуватъ щоб вміла,
Поперчiv уволю.

Зір холодних кинув,
Жменю сліз і сміху.
Горе з нею, сину,
Матимеш. І втіху.

Та не внаєш тайни,
Бо не знає й небо:
Що для жінки зайве,
Ще чого їй треба?

Мучся, чоловіче –
Вліво вже ні кроку!
Жінка – щастя й відчай,
І політ високий.

Подвиги, турботи,
Божевільні вчинки.
А без неї хто ти?
І створив Бог жінку.

ТВОЄ ЦІЛЮЧИ ІМ'Я

СВІТЛАНКА

У мого кохання найкраще ім'я –
Його промовляти я хочу щоранку.
Просте і знайоме у наших краях,
І сонячно-світле: Світланка...

Її я зустрів – найщасливішим став:
Вона – королева моя й полонянка.
У мого кохання солодкі вуста –
Лиш їх цілував би щоранку.

Мене не зупинить ні вітер, ні сніг –
Край світу знайду ті замріяні очі.
Кохання мого найніжніші пісні
Співатиму з ранку до ночі.

ВЕРОНІКА*

Вона подібна до дощу,
Що упаде на сірий порох
І громом розійдеться в горах,
Якого я іще не чув.

Серед нестримної весни
Вона подібна до настою.
Отак би все життя простояв,
Вслухаючись у вишень сни.

Без неї світ би помарнів –
Не грала б кров у синю пору.
Ми рідко дивимось угору –
Вона подібна до зорі.

* Вероніка (від грец. – та, що несе перемогу,
від лат. – істинне, справжнє зображення)

ВЕЧОРНИЦІ

Прийде синій-синій вечір...
Подивуйтесь, добрі люди:
Стрічки виправлю на плечі –
Вечорниці будуть.

*Вечорниці, вечорниці...
Чий то парубок сміється?!
Я дівчина невеличка,
Карі очі, біле личко.
Край села, обіч криниці
Вечорниці, вечорниці.*

Прийде темна-темна нічка.....
Не дивіться, добрі люди,
Не горіть, рум'яні щічки, –
Залицялись буде.

*Залицяння, залицяння...
Вийшла зіронька остання.
Я дівчина невеличка,
Карі очі, біле личко.
Край села, обіч криниці
Вечорниці, вечорниці.*

Прийде білий-білий ранок...
Не судіте, добрі люди,
Не сваріте, рідна мамо –
Бо ж весілля буде.

*А весілля, ох весілля!
Витанцювую Поділля!
Я дівчина невеличка,
Карі очі, біле личко.
Край села, обіч криниці,
Там без мене вечорници.*

ДВІ ПЛАНЕТИ

Ми – блукальці у вічності Всесвіту,
Дві
далекі-далекі планети.
Все ж я вірю:
коханню – воскреснути!
Серед ночі зриваюся:
– Де ти?

Чом покараний Божою волею –
Сни безбарвні
і ранки холодні?
Знай:
назавтра я вже
збожеволію,
Якщо ти не прийдеш
і сьогодні.

...Знов вертають мене в ніжну молодість
Твої очі святково-натхненні.
Зірка впала.
Тремтіння у голосі...
Ти так близько...
Іди ж-бо до мене.

ВІРА

І щоби я робив без тебе? –
Без крил твоїх, очей світів?
Блідою цяточкою в небі
Все літо би промерехтів.

І серед відчаю та болю
Твоєї б ласки не зазнав.
Билинкою самотньо в полі
Зимою би перемерзав.

Та я б не здався: йшов, хай падав.
Вставав – вітрам наперекір.
Заради статків, навіть влади, –
Не зрадив би тебе, повір!

Крім тебе іншої не треба –
До інших я би не звикав.
Я жити би не міг без тебе –
Усе б життя тебе шукав!

НАДІЯ

Ти завжди зі мною – в добрі і печалі.
Твоїм я повірив очам.
І хочу, щоб ранки ми разом стрічали –
Хіба треба більшого нам?...

Ти – слово найвище і думка остання,
Оаза в пустельній імлі.
Ти – з першого погляду вічне кохання
І зірка моя на Землі.

Ти – перший підсніжник весняного гаю,
Провісник, що холод мине.
Всі кинуть в біді – ти залишишся, знаю.
Ніколи не кидай мене!

ЛЮБОВ

Не бійтесь дихати нерівно –
Яка б пора не стала.
Про мить солодку хто не мріяв:
Щоб всього світу – мало!?

Тим заздрив, хто коханнямдише,
А в нього сам не вірив.
Ta враз кути став частіше...
– Стій, дихаю ж нерівно!

Моя незвідана царівно,
І хай-що кажуть люди,
Не бійся дихати нерівно
На справді повні груди!

СОФІЯ

Зачепився великий місяць
 За маленьку-маленьку хмару.
 Вежа Ейфеля – знане місце,
 Хтось з дитинства Парижем марить.

А для мене Париж – то мука.
 Як останній погас софіт,
 Я насмілився: дайте руку,
 Весь Париж буде Ваш, Софі!

А у відповідь – срібний сміх.
 Сад вслухався, як під вікном
 Цілу ніч, хто б подумать міг,
 Проридав молодий віконт.

Залишаю це кляте місто,
 Тільки я не забудусь в тузі.
 На найпершій женюсь умисно
 Й лицедії візьмуть у друзі.

...Сорок років згубив намарно.
 Слава була, та згас софіт.
 Не Парижем – я Вами марив.
 Вашу руку, мадам Софі.

Тихий докір... Вже краще б грім!
 Є жорстокий небес закон:
 За юначий карати гріх...
 Засміявся старий віконт.

КОРСАР

Не цілуйте мене так ніжно,
Я давно вже не п'ю вина.
Хай пухнастим і білосніжним
Вам в рожевих залишусь снах.
В мене ром, а не кров, у жилах,
Хоч порода і гонор е.
Абордаж і солоні милі –
Справжнє щастя, мабуть, моє!

Хоч у чомусь праві Ви, справді, –
Завше вузлик ношу землі,
Часто сняться високі трави
І гудуть в них хмільні джмелі...
Що корсар* – то проста причина,
Бочка повна – відкриюсь Вам:
Світ за очі подавсь мужчина?! –
Безперечно, *cherchez la femme***!
То вже доля: із вітром спорить
*Jolie Rouge**** – наш червоний знак,
Бо не зраджує тільки море. –
Я удачі тепер приймак!

* Корсар (від фр. «la corsa») – приватна особа, що одержала від держави ліцензію на захоплення і знищення суден неприятельських і нейтральних країн в обмін на обіцянку ділитися;

** *cherchez la femme* (фр.) – шукайте жінку;

*** *Jolie Rouge* (жолі руж – фр.) – червоний знак. Французьким корсарам спеціальним королівським едиктом заборонялось ходити під чорним пррапором.

ДО МУЗИ

Мій давній і невиплаканий біль,
Мою жагу – не виплекану радість,
І знову ненадійний спокій мій
Хтось невідомий тихо-тихо краде.

А я ж цікавий ще! І молодий...
Вогонь у серці, очі – чисте небо.
Рік пролетів як декілька годин...
Я став мудрішим. Та кому се треба.

Хай не високий я і не блондин...
Гроза, як щастя, повертає в літо.
То, певно, знак, то передвісник див:
Сьогодні, знаю, маю Вас зустріти.

Наш вечір, що на тисячу один...
Невже ми з Вами будем тільки друзі?!

Я біля Ваших, згляньтесь, колін.
Моєю станьте. Вас благаю, Музо!

ВІКТОРІЯ

...Запитав просто так, для годиться:
Чим Вас міг здивувати в наш час?
Справжні подвиги, справжні дурниці –
Ради Вас мій забіг, ради Вас.

І хапаю ривками повітря –
До вершини б дістатись скоріш.
Я вже в себе, нарешті, повірив.
Лиш не знав, як закінчiti вірш.

Посивію, напевно, від суму –
А близькою здавалася ціль.
Як же так, недосяжна красуне, –
Що каблучка на правій руці?

ЛЕСЯ

Нема солодше губ твоїх... –
Від тебе кращої нема
(О, Господи, хіба то гріх?!), –
Нас ранок ніжно обіймав.

Назавжди від квітневих снів
На згадку залишу собі
Поділля ряст й дощі рясні,
Волині очі голубі.

І Мавки сміх, туманів дим,
І дзвін святковий із небес.
Тут словом ніжним і простим
Покликав вперше я тебе.

Ось України де душа:
Ліс прокидається від сну,
Сопілка грає Лукаша
І Леся слухає весну.

ЛІДІЯ

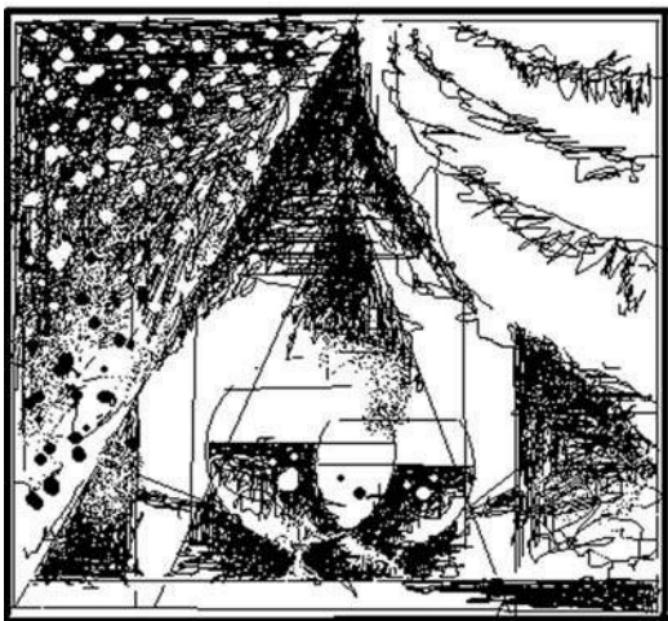
Знайшов червоного вина –
Пропонували лиш зелене.
Мов з неба голос:
– Ось вона!
– Моя натхненна,
йди до мене.

І ожива, як блиск роси,
В очах Магнезія* –столиця.
Морська серпнева тиха синь
Й легенда давня
враз насниться.

Солодку музику твою
Я пригубив, Червона Феє.
Хмільний від «Лідії» стою:
Не розумію – хто я? де я?..

Вуста – мов жар, свічки горять. –
Не був щасливішим
ніколи...
А зійде вранішня зоря –
Гайну по квіти
в дике поле.

* Магнезія – перша столиця Лідії, первинного центру цивілізації

ОЧІ КОЛЬОРУ ВЕСНИ (диптих)

I

Ради ваших красивих очей
Йдуть на страту і лазять у вікна.
Право бути із вами навіки
Здобувають вогнем і мечем.

Сила ваших красивих очей
Не дозволить зігнутись чи впасти.
В них гроза і обіцянка щастя,
І сльоза, що вночі обпече.

Що нікуди від них не втечеш –
Сам цю тайну пізнав неземную.
Білий світ яувесь розмалюю
Дивним кольором Ваших очей!

II

Є гарний тост: За ваші очі!
Глибокі, з тайнами сторіч.
Що кличуть нас посеред ночі
І проганяють нас у ніч.

За очі чорні, очі сині,
За очі кольору весни
Кохання першого, що й нині
Нам мukoю приходять в сни.

За ті зелені, небезпечні,
Русалок, відьом лісових.
За сірі, карі й, безперечно,
За слізози щастя, що у них.

За очі – грізні блискавиці,
За очі – тихії гаї.
За недосяжні – як зірниці,
Близькі і рідні – як свої.

Хай кличуть нас посеред ночі,
Ведуть у бій, беруть в полон.
За них – у воду і в вогонь.
За диво з див – за ваші очі!

НЕ ЙДИ

Як залишиш – заплаче осінь.
Відвернешся – заплачу я.
Синій вечір розсипав роси.
А ти досі ще не моя.

Обіцяла – і я повірив.
На тій стежці – давно трава.
Першу зірку в сузір'ї Ліри
Я ім'ям би твоїм назвав.

Все минає. Мине і осінь.
Не проходить лишень печаль...
Біжимо знов у роси – босі.
Цілий світ у твоїх очах!..

ЛІРИЧНА ПОХІДНА

Полюбив дівчину з синіми очима.
Чом на серці туга, мед чому гіркий? –
Вранці на світанні цілував кохану.
Заспіваймо пісню, браття-козаки!

На краєчку поля обійняв тополю.
Здобувати волю – доля козака.
Шабля у поході, люлька у нагоді.
Дівчинонько люба, ти мене чекай.

Сила чорна в полі обступила колом –
Вже моєго щастя, вітре, не шукай.
На вінок калини, на волошки сині,
На червоні маки упаде рука.

Тільки батько й мати будуть пам'ятати:
На краєчку поля, при самій межі,
Буйний віє вітер над високим житом,
Кінь гуляє вільний... А козак лежить...

На краєчку поля обійняв тополю.
Здобувати волю – доля козака.
Шабля у поході, люлька у нагоді.
Дівчинонько люба, ти мене чекай.

ПОПЕЛЮШКА

Зупинка «Вечір». Із початком ночі
З'явилася жінка – світу восьме диво.
У ній – весна, уся краса жіноча,
Вона ж – русалка місячно-вродлива.

І сон й не сон?! Я, очі ледь проторши,
(Таке бува лиш з принцом в казці вічній)
Як двієчник, почервонів уперше:
Невже є назва станції «Опіvnіч»?!

Годинник перевів назад. Ви, зорі,
Вже нашого не видайте секрету!
Був на межі між вічним щастям й горем:
Чому ж не народився я поетом?

Тоді сказав би: Боже, що за ніжки!
Для мого щастя так потрібно мало! –
Поглянь на мене, подаруй усмішку...
Вона, можливо, цього і чекала.

Уже радів, немов мала дитина:
Проїде станцію – моя буде назавше.
Та підійшла дванадцята година. –
Скінчилась казка. Тільки-но почавши.

... Стрибнув ранковий зайчик на подушку.
Це був не сон! – кричу немов шалений –
Ось туфельку згубила Попелюшка!
А ви уже сміялися із мене.

ЯБЛУКА РАЙСЬКІ

Paї N.

Вже минули і біль, й каяття:
Не впізнати мене – не старайся.
Впало зернами в землю життя –
Сонцем споєні яблука райські.

Залишилися в нашій весні
Дві стежини і мрії безкраї.
З твого райського саду в вині
Знов натхнення і спокій шукаю.

А тепер ні пісень, ні поем –
Сам один на цілісіньку осінь.
Сіра ніч плаче сірим дощем –
Де ти сонячна*? Сирого – досить!

Не забути який уже рік
Губи з присмаком свіжої кави.
Райські яблука вкрили поріг... –
Ви дрібненькі мої, золотаві.

Журавлями курличуть літа, –
Як же стрімко вони пролетіли...
Здрастуй, долі пора золота!
Ще далеко пора моя біла.

* Раї – райська, сонячна

ГІТАРА

О, що за нічка нині щемна!
Не видно навіть і за крок.
Крадуть коней в сю нічку темну
І заціловують жінок.

Не до пісень тепер гітарі.
Твій стан так зваблює мене...
Нуртують душу очі карі –
П'янкі, немов вино хмільне.

Але минулись дні веселі,
Коли співав донесхочу.
Стара, без струн, в кутку оселі
Стойть німа. Та й я мовчу.

А все ж... До болю нічка щемна...
Не видно навіть і за крок.
Крадуть коней в сю нічку темну
І заціловують жінок...

КУРОРТНИЙ РОМАН

– Ти забудеш. А я не забуду.
Наше море я, мила, беру
В січня вальс і грудневую груду,
В юнь весни й листопада пору.

Буду в світ твій на вогник летіти –
Сходять навіть планети з орбіт.
Я ж звихнусь до наступного літа,
Я ж зісохнусь увесь по тобі.

– Різні потяги – різні тривоги.
А слюза?! – порошинка, мабуть...
Хочу всього тебе чи нічого!
І мене ти назавжди забудь.

РОМАШКОВИЙ РОМАН

Літала піснею у небі –
Коханням першим світ співав.
Він – мій казковий білий лебідь –
Мене лебідкою назвав.

Вже сподівалася на повість,
А щастя випало три дні.
Тепер до тебе – як на сповідь...
Ромашко, розкажи мені:

Кохає ще чи не кохає?
Чи не забув солодку мить?
Чи, може, іншу обіймає?
Чому так серденько болить?

Весь світ в ромашках білих-білих –
Як сон, як вранішній туман:
По полю білому ми бігли
У наш ромашковий роман.

ВІХА

Пора скінчилась
золота –
Сумують липи
при дорозі.
Ще вчора все було
не так, –
Сміялось літо.
Плаче осінь...

Сади
в туманах як в димах.
І трави
росами умито.
Всміхнулась
дзеркалу
сама:
А буде ж
бабине ще
літо!

ДИВО-ЛИСТОПАД

Допоки диво-листопад
Малює мрії при вікні,
Бентежить тишею мій сад –
Прошу у долі:

дай мені
Коня гарячого і степ,
І вечір дивної краси.
Хоч знаю правило просте:
Свій хрест із вдячністю неси.

Допоки ще рука тверда –
Неспокою не пройде час.
Вина ще молодого дай,
Одна допоки думка в нас.

А листопада дивна мить
Усі печалі прожене.
Допоки світувесь ще спить –
Цілуй, коханая, мене!

СТЕЖКА

Стежка йде між дубами древніми,
Половина із них геть висохла.
Лиш коріння піднялось нервами,
Ледь прикрите зіпрілим листям.

Мо', на цього я схожий велетня? –
Вище неба здійняв він голову!
Може, – «молодо» я ще, «зелено»?
І зігнуся іще від слова?

Стежка прийме, як рідних, жолудів:
Жарти долі – під ноги нам впости.
Як не зможеш піднятись змолоду –
Навіть оком не кине майстер.

ДОРОГА

Ні бувай, ні прощай.
Нічого...
Мов не було ні літ,
ні зим.
Знов неспокій.
І
знов
дорога.
Може, ця приведе
у Рим?

Хоч би скрип, хоч би скрик,
хоч слово,
Хоч би знак,
хоч би слід коліс...
Тільки б чобіт не збити новий.
Що попереду? Степ?...
Чи ліс?...

Кому вірив – уже не вірю.
Я із осінню –
віч-на-віч:
Ні людини ніде,
ні звіра.
Є дорога. І довга ніч...

МОЛОДЕ ВИНО

І знову осінь, і плаче небо.
Та тихий смуток – то не для нас.
Просив я осінь, моливсь на тебе –
Нехай нас знову захопить вальс.

А днів щасливих на двох так мало.
Не за горами уже зима.
Беріть з вином молодим бокали –
Святого літа святий обман.

Гуляє осінь – і небо плаче.
Чом червонію, мов перший раз?
А побажайте мені удачі –
Я запросити іду на вальс.

І дух забило. І кров у скроні:
Ми – птах і крила, ми – кінь і степ.
Мої долоні, твої долоні...
І якнайдалі ми від гостей.

Святкує осінь, красуня–осінь,
Вином зеленим частує нас.
Пів королівства для мене – досить!
Пів королівства – віддам за вальс.

ТОБІ

Тільки вечір – і разом ми знову.
Вітер місяць гойда на вербі.
Я співаю тобі колискову –
Лиш тобі, лиш тобі, лиш тобі.

Я без тебе не зможу, загину.
Губи ніжно шепочуть: – Прости,
Ти у мене навіки єдина –
Тільки ти, тільки ти, тільки ти.

Поцілунків шалене багаття
І обійми несуть до небес –
Хочу жити тобою і знати
Лиш тебе, лиш тебе, лиш тебе.

Завжди будемо разом, як нині.
Я нікому тебе не віддам.
Соловейкова пісня в долині
Тільки нам, тільки нам, тільки нам.

Тихо ранок присів на віконце,
Захитався туман у журбі.
Перші промені ясного сонця –
Це тобі.
Лиш тобі.
Все тобі!

НЕВИПРАВНИЙ РОМАНТИК

Усі мрії – про тебе
і море.
Кожен подих мій – тільки для тебе.
Я приніс у цей вечір прозорий
Своє серце і зірку із неба.

– Ти чекала на мене?
– Чекала,
Щоб віднині ми з Божої волі
Разом в радості йшли
та печалі
І про це не жаліли ніколи.

Та не сталося дива сьогодні:
Зник вітрильник – і сліду немає.
Знов замріяний я
і самотній,
Мов хлопчак,
на ромашці гадаю.

«Міг би бізнес успішний тримати...» –
Так говорять мені.
Хай говорять!
Я таки невиправний романтик –
Знову кинув
монетку
у море.

ДРУГОВІ

Євгену Семенюку

Тут хліб святий і небо синє,
Ще дідом тесаний поріг.
Зостався жити
в Україні...
Хоча би міг, хоча би міг.

Каміння розпочав збирати
Забутих, пройдених доріг.
І збудував
простеньку хату...
Хоча би міг, хоча би міг.

У чорні дні та ночі білі
Грав
завжди
тільки за своїх.
Не йшов по головах до цілі...
Хоча би міг, хоча би міг.

Гуляє вітер у кишені
І голову вкриває
сніг.
Талановитий,
та не геній...
Хоча би міг, хоча би міг.

Верхне «Д»

Ідуть ради жінки на подвиг
і страту,
Кидаються в море
шалених пригод.
Та тільки не знати
(а, може, й не варто):
Чого хоче жінка?...
Чого?

МЕЖА

Мабуть, солодка, бо чужа,
Розкішна і принадна.
Та тільки поміж нас межа –
А будь вона неладна!

Квітневий не забувся цвіт,
І червень цей бентежить.
Жорстокий все таки наш світ:
Скрізь – межі, межі, межі...

Вже небо зорі розлило,
Ще й місяць – сторож наче.
Ех, що робити? – Це ж село!
А раптом хтось побачить?!

Така жадана й не моя –
Здаля і мовчки стежу.
Щоночі сон: як злодій, я
Крадуся через межу.

Така солодка... Хай чужа.
В кота позичу очі:
Та що мені якась межа,
Коли черешень хочу!

ВОНА

Вона була дарунком долі.
Лише моя у тім вина:
Найкраща дівчина у школі
Далеким спогадом зрина.

Краса жінок усього світу
І музика найвищих мрій –
І Нефертіті, і Лоліта,
І Жанна д'Арк – у ній одній.

Мед губ би пити – не напитись,
В очей втопитись глибині.
Вона – весела й сумовита,
Весна і осінь – в ній одній.

Їй не мені пісні співати
На серця зболеній струні:
Туман і зблиск чужого свята,
Гроза і тиша – в ній одній.

Підкову щастя, спільну долю
Не нам кували ковалі...
Найкраща дівчина у школі –
Бентежні радоші й жалі.

ВІН

Цілував її спрагло,
невтомно –
Ніби більше не буде нагоди:
Був сміливим
і геть безсоромним.
І до сліз, і до сміху доводив.

Обіймав її, в танці підносив,
Зачарований,
падав
в коліна.
Лоскотав і блукав у волоссі...
Ніжним був
і натхненно-невпинним.

Чом раптово змінився сьогодні –
Не впізнати і не зрозуміти –
Став нестерпним, різким
і холодним? –
...А на те він і вітер!

ВОНА І ВІН

– Я чекала на тебе, послухай...
– Кожну мить я шукав тебе, кожну:
В літню спеку, зими завірюху,
В ніжну весну і осінь тривожну.

– *Не пущу,*
– Не залишу нізащо,
Світом правлять жінки.
– *Чоловіки.*
Ти у мене найкращий.
– Найкраща.
Я з тобою назавжди.
– *Навіки.*

– Разом в радості.
– *Разом у тузі.*
– Сон юначий мій.
– *Сон мій дівочий.*
Ти поєте мій,
– Ти моя музо,
Зацілуй мене з ночі
– *До ночі.*

– Кожен подих для тебе,
– Для тебе,
Mій коханий.
– Моя ти кохана.
Моя зіронька.
– *Tu моє небо...*
– Ти любов моя перша й остання.

СОЛО НА ТРУБІ

Найвищі гори – там, де ми.
Де ми – ліг океан до ніг.
І птах з безмежними крильми
Розсипав світанковий сніг.

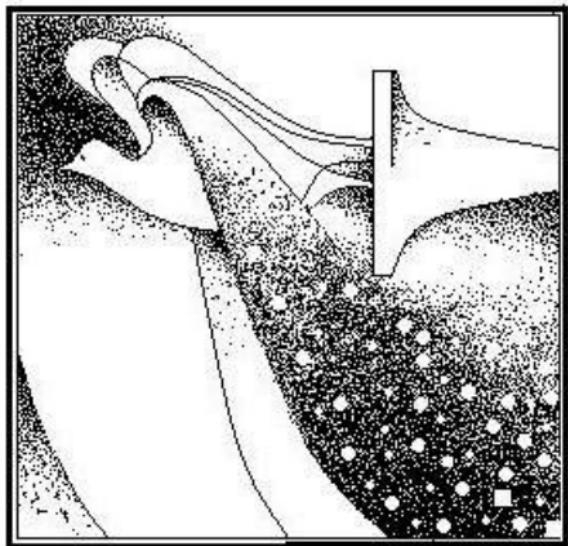
Блукаю між віків й планет,
Та світ зійшовся на тобі:
І день – як ніч, і ніч – як мед,
Як вічність – соло на трубі.

У зорях не сховати гріх,
На двох – історія проста:
Ще вчора й мріяти не міг –
Єдині подих і вуста.

І ні для кого не секрет,
Що я зітхаю по тобі:
І день – як ніч, і ніч – як мед,
Як вічність – соло на трубі.

Не треба слів ані одеж –
У всьому Всесвіті одні.
В коханні, що не знає меж,
І гірко, й солодко мені.

Ледь посміхнулася: – Поет!...
Усе ж насnilося тобi:
І день – як нiч, і нiч – як мед,
Як вiчнiсть – соло на трубi.

КОВАЛИК

- Закувала зозуленька
У зеленім гаю.
А дівчина молоденька
З козаком прощає:
– Не дай йому, доле-ненько,
У світах пропасти.
Скільки, сива зозуленько,
Набажаєш щастя?
- Я б тобі, дівчино, радо
Про роки кувала.
Тільки щастя накувати
Попроси ковала.
– Не дай йому, доле-ненько,
У світах пропасти.
А ти, славний ковалику,
Накував би щастя.

Ковалеві ж дівчинонька
Зразу в око впала:
– Скоро будеш ти моєю –
Жінкою ковала.

Викував на щастя-долю
Золоту підкову.
Дівчину коваль засватав
На святу Покрову.

ПОРА СРІБНИХ ВЕСІЛЬ

Вітер розтрусить
(нехай не розгубляться)
Яблука білі із наших садів.
Мамина пісня і зоряна вулиця...
Боже, які ми були молоді!

Вальсом шкільним із дзвінками останніми
Мрії гойдали на бистрій воді.
Плюс між імен
на найвищому камені...
Боже, які ми були молоді!

Диво дитинства сховалось за хмарами.
Світ весь для тебе – дерзай, володій!
І у грозу
вже купалися парами...
Боже, які ми були молоді!

День вересневий вмивається росами,
В пору для срібних весіль, як тоді:
«Літо залиш нам» –
у осені просимо...
Боже, які ж ми іще молоді!

ПОЕТ І МУЗА

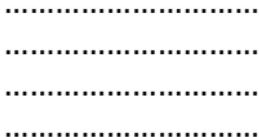
– О мила музо! Так у чому ж річ –
Невже тобі мене уже замало?
Де ти, скажи, гуляла цілу ніч?
Кому, зізнайся, спати не давала?

Та він же спи... списався нанівець!
А я... Я вітер молодий у горах!
Що кращий хтось – не вірю і кінець!
Тепер з ним сам серйозно поговорю.

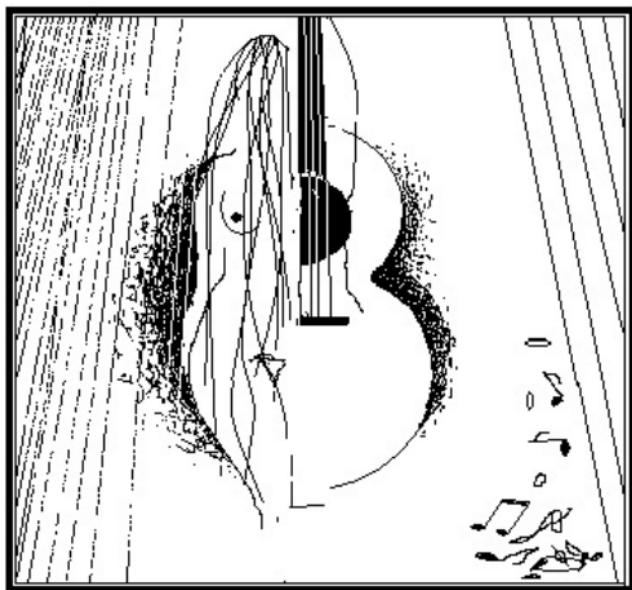
– Без мене ким будеш за кілька літ?
Поету забуття – страшніше страти.
Чи зачекався твого слова світ?
Став знак питання.
І бувай до завтра!

ВЕСНА

Весняна́ пора надворі.
Ти на мене глянь хоча б –
Ми скупаємось у зорях,
Потону в твоїх очах.

Найсолодша мрія – жінка.
Світ тепер на двох один.
По його п'янких стежинках
У весну мене веди.

З ТОБОЮ

В солодкі сни,
на білі груди
В твої обійми упаду. –
Забуду нинішню біду,
З тобою
світ увесль
забуду.

Мене із розуму зведи –
Утіх таких
не відав досі.
...За вікнами зітхає осінь
І дощ змиває всі сліди...

ВЕЛИКДЕНЬ

Прокинусь ранком – в світі тихо-тихо.
Село у церкві
Всеньку Божу ніч...
І тільки чутно, як святково диха
Рядочок пасочок та тепла піч.

Прийшла бабуся.
Повен кошик дива:
Свячені яйця в радісній порі.
І мама наша молода й щаслива
Вмиватись кличе, щоб здоровим ріс.

Застелять стіл. Над ним квітує груша.
Єднай, молитво, душі та серця!
Умився кіт – й чекає незворушно
На свій шматок з ковбасного кільца.

Великий день великої Любові
До Нього, що узяв наш гріх і біль.
То світле Воскресіння –
бабця мовить.
Благослови нам, Боже, хліб і сіль.

І лине стоголосо до небес:
Христос Воскрес!
Воїстину Воскрес!

ПЕРШІ ЧЕРЕШНІ

Поцілунок твій – сонячний зайчик –
Губ моїх доторкнувся нарешті.
Запроси мене в червень гарячий –
Найсолодші там
перші черешні.

Пригорнув би тебе, та не можна... –
Стали мрії мої обережні.
Ти донині у ніч мою кожну
Сном приходиш
про перші черешні.

Не повернеться юність ніколи –
Не тамтешні ми вже, не тамтешні.
Залишаються радістю й болем,
Вальсом-піснею
перші черешні.

ЯК Я ПРОВІВ ЛІТО

Я подорослішав за літо.
Здається, навіть і підріс.
Намилувався ж білим світом
Під шептіт трав, під стук коліс.
Злетіло літо – час до школи.
Все так і валиться із рук –
Я ж закохався, як ніколи...
Ну, здрастуй, осене розлук!

Нічого геть не розумію...
Втекти б від себе, від усіх
У вітру дикого стихію,
У білі ночі, в перший сніг.
Уже у вересня питая:
Ти ж гарний, наче юний Бог, –
А сум від краю і до краю?...
Ну, здрастуй, осене тривог!

Там, біля сонячного моря,
Чом залишив її саму?
Чом сад мій пожовтів так скоро?
І зоріпадають... Чому?
Гадав: не матиму спокою.
Враз – літо бабине. Радій!
...Я справді скучив за тобою...
Ну, здрастуй, осене надій!

ЗИМА

Покрилися льодом і річка, і став.
І з вітром змагатись – дарма.
Усе, що ти мала,
усе, що я мав, –
Засипала снігом зима.

Уже не лишилось і сліду від трав,
Тополя край поля сама.
І поки ти спала,
і поки я спав –
Міцніла, гуділа зима.

А ми все ховались за маревом справ, –
Часу ж як не було й нема.
Ти поки мовчала,
я поки мовчав –
Наш дім захопила зима.

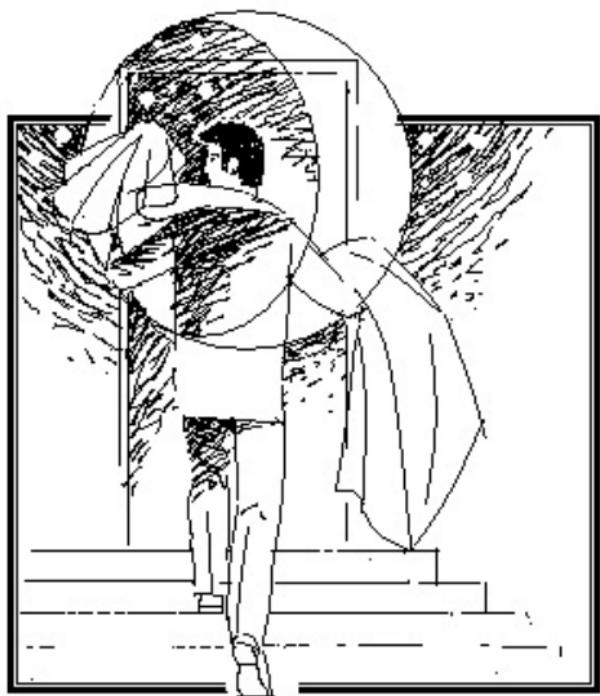
ОСІННЕ КОХАННЯ

Враз небо осіннє насупилось градом,
Було ж ніби мрія – таке голубе!..
І що нас чекає? – ніхто не розрадить.
Коли, як не зараз,
жаліти себе?!

Ще, може, не пізно? – ще вечір не темний.
Ген – зорі високі спадають з небес.
Кохання осіннє – останнє, напевно,
Коли ж, як не зараз,
чekати тебе?!

Неждано-негадано – грім серед жовтня:
І бабине літо панує ураз,
І сонячна осінь на вигоні жовтім
Коли, як не зараз,
засватає нас?!

...Хай вітер, як ворог, за вікнами свище –
Тепер я нікому тебе не віддам.
Хай тягне зимою, хай небо все нижче...
Коли ж, як не зараз,
кохатися нам?!

ЛЮТИЙ

Мене, знаю, ніхто не любить, –
Що ж чекати тепер від людей:
Кличуть весну вони через день. –
Ох, я лютий!

В гості січень ладен прибути.
А то березень, квітень навіть...
І повчаютъ як вести справи –
Ох, я лютий!

7 x 7

А нащадок ти чий?
Горе в тебе чи свято?
Як самому не встати –
Розкажи, не мовчи.

Сивих гір, мудрих зір
Ми не в силах збагнути.
Не цурайся покути –
Все – на краще. Повір.

Хай лютує зима –
Пам'ять весен не стерти.
Випробовує впертих,
Видно, доля сама.

Ти – це ти, я – це я.
І дана нам до згину
Вірна зірка єдина
І дорога своя.

Буде шлях непростим
І спокуса – звернути.
Я із власним статутом
Йду в чужий монастир!

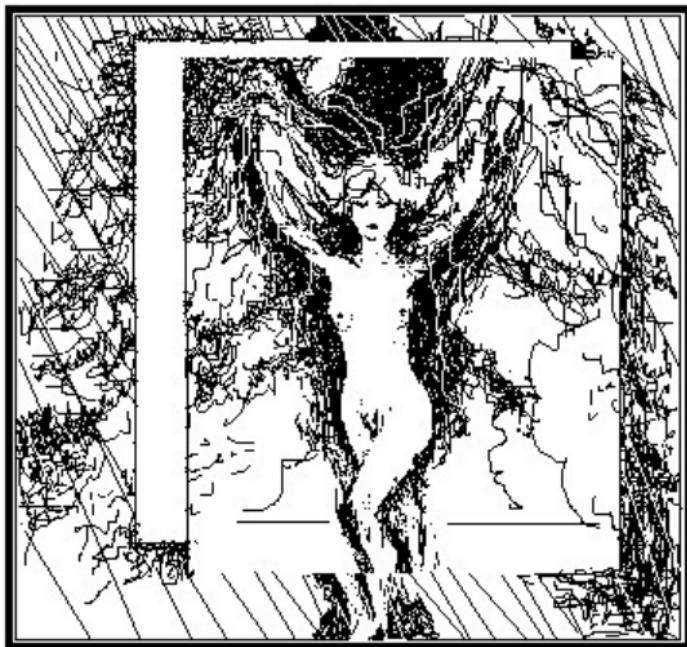
Із Анни Ахматової

* * *

Прокидатись на світанку
Оттого, що радість душить,
Бачити з вікна қаюти
Зеленаву хвилю ту,
Чи на палубі в негоду,
Стукіт слухати машини,
І не думати ні про що,
Та, в передчутті на зустріч
З тим, хто став мені зорею,
Від солоних бризок й вітру
Молодіти день за днем.

* * *

Бог веселий винограду
Дозволяє нам три чаші
Випити в вечірній учті.
Першу чашу в ім'я грацій,
Що оголені й встидливі,
А присвячується друга
Рум'янистому здоров'ю,
Третя дружбі многолітній.
Мудрий після трьох сих чашей
Всі вінки з чола складає
І вже творить узливання
Благодатному Морфею.

ТА, ЩО ТАНЦЮЄ ПІД ДОЩЕМ

Знов вихідний... І сум кліщем
Все мариться мені в вітрині
Та, що танцює під дощем,
В саду, ще там – десь в Україні.
Тій, що танцює під дощем,
Здається – дощ для неї лишень.
Сховавши одяг, мокра вщент,
Кружляє в танці серед вишень.

Ту, що танцює під дощем,
Не налякає грім невтомний.
І юне тіло – тихий щем,
Як яблуко, спокуси повне.

Ти, що танцюєш під дощем,
Не здогадаєшся, що з тебе
Я, причайвши за кущем,
Очей не зводив. Вибач, небо.

Та, що танцює під дощем,
Забрала спокій і удачу.
Лишила дощ. Й між вишень-щеп
Невимолимий гріх юначий.

Знов над Парижем небо плаче.
Згадалось давнє... Вип'ю ще.
І, божеволіючи наче,
Я сам танцюю під дощем.

СВЯТКОВА ОСІНЬ

Нащо мені така святкова осінь?! –
Я ще за літом плачу уночі.
Ще зірка вірна світить у дорозі
І музика на світувесь звучить.

Кохана руки покладе на плечі,
Погляне в очі, – Боже, вір не вір:
Є море мрій і, звісно, ще не вечір,
І не створив іще свій кращий вірш.

Нехай роса виблискую печаллю,
Блукає під вікном туман густий.
Вже й журавлі останні прокричали,
Та я гріхи не прошу відпустити.

Мене у гості кличе краля-осінь...
А я за літом плачу уночі.
Моє «люблю», не вимовлене досі,
У вальсі цім нарешті прозвучить.

ЛАВРИ

Не дають нам спати
Успіхи чужі:
Одягаю лати –
Ворог на межі.

Слава після бою,
Почестей туман.
Знати б – хто за мною
Здатен на обман.

Хочуть мене збути,
Обійти з країв... –
Не дають заснути
Лаври. Вже свої.

ХОЛОДНО

Холодно. холодно, холодно.
Знову зима – що тут дивного?
Ніби й одягнені ходимо,
Ніби й живемо родинами.

Винен не я. То й не каюся...
Спишуть все вкотре на молодість.
Ватру розпалюю «Брадісом» *, –
Треба ж боротися з холодом.

Може, все ж буду покараний.
Прошу не милувань – милості:
Мрії верни мені вкрадені –
В ніч проти п'ятниці снилася.

...Дуб старий мучиться крижами,
Сови знесилені голодом.
Де ж це ти, весно? – прийди уже.
Дуже без тебе нам холодно.

* Тут «Чотиризначні математичні таблиці» В.М.Брадіса
– одна з настільних книг кожного математика.

РЕФРЕН

Тремтіння світла. Ніжний дотик тіл...
Ти – та єдина, що віки шукаю.
Ми – дві зорі в космічній темноті.
Не бійся, мила. Ця любов без краю.

– Я не боюсь. Зізнайся, не гріши,
Що далі буде? – слів красивих мало.
Рибалка ти, що ловить на вірші.
А я – русалка, що на них впіймалась.

Ти ж браконьєр – все сіті закида
(Тим віrimо, хто гарно нам говорить):
То й ловиш вже без совісті й труда...
І добре ще, хоч відпускаєш в море.

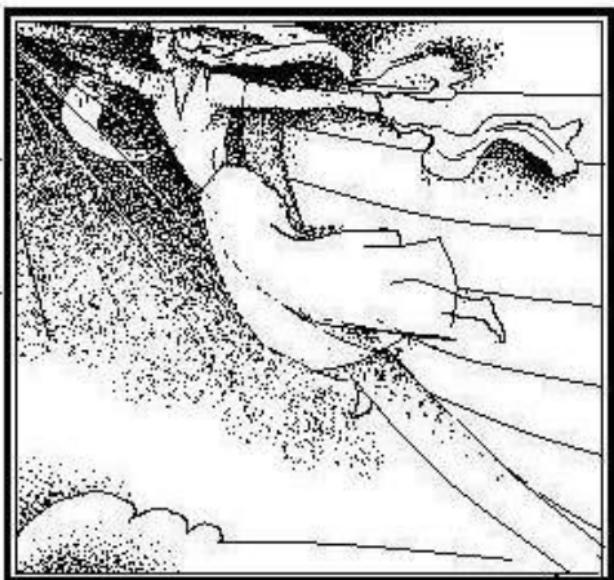
– Усе не так. Тобі лише здалось.
Закони моря я шаную змалку.
На вірш новий тебе впіймав. І ось
Клянусь: залишу вже свою рибалку!

ВІДСТАНЬ

Жовтень
містом моїм
ходить знову,
А у місті твоєму –
ще квітень.
Я для тебе
на відстані слова,
Ти для мене
на відстані літа.

Не попрошу занадто багато –
Лиш у сон свій
поклич мене,
мила.
І повір, я ще вмію літати –
Хоч болять вже натомлені крила.

Знову нас – молодих і несмілих –
Цілувала зоря світанкова.
Ти у сон свій поклич мене,
мила.
Я для тебе –
на відстані слова.

ЖЕРЕБ

Я не перший стою перед річкою,
Не останній – хто вибір робив.
Тільки буде загадкою вічною:
Чи свободи хотіли раби?

Кожен другий загине (так станеться),
Кожен третій – як вільний стрілець,
Кожен п'ятий за сріблом згинається, –
З ким залишуся я під кінець?

Вже за ніч – ми на березі іншому.
Рубікон – він у кожного свій.
Ранок радує новими віршами.
Жереб кинуто!
Бій – значить бій!

ЧЕРЕШЕНЬКИ

Ні сліз, ні слів, ні поглядів між нами –
То жадібний на стріли Купідон.
Я ж до сих пір ще юний до безтями,
Ще легко можу взяти верхнє «до».

Хотілось бути після Бога першим –
Усе хапався за огроми справ.
Я б сотні нагород своїх і звершень
Сьогодні ж на твоє «люблю» зміняв.

Стіна між нами за кохання більша:
Кричи, ридай – прощення не буде.
Тепер твої цілую в снах і віршах
Тремтливі дві черешеньки грудей.

РОЛЬ

Я граю роль. Сміюся, плачу... –
Усе, що вмію, вам приніс.
Знов вийти просите на «біс»:
Я знов король. І справжній наче.

То поза сценою – нещасний.
Зіграю й Гамлета колись.
Легенько доторкнусь куліс –
Зірки тут загорялись, гасли.

Та озирнутись варто вчасно –
Життя не проживеш на «біс».
Як швидко вже й онук підріс.
Весь світ – театр.
Ця роль – прекрасна!

РІК ВИСОКОСНИЙ

Не питайте мене: «Як живеш?», –
Викидаю усе, що напишу:
Не чіпає чомусь за живе,
Замість музики хочеться тиші.

Кажуть, час все лікує... – не вір!
Прямо місця собі не знаходжу.
Знов і знов ти приходиш як вірш.
Придивляюсь – не ти. Просто схожа...

Не вернути тієї пори –
Як на повні виспіував груди:
«Я тобі подарую Париж!
Я ніколи тебе не забуду...»

Вдруге нам не зім'яти трави –
Там щасливі ми бігали босі.
І звикай відтепер, що на «Ви» –
Надто довго не кликала в гості.

...Не питайте мене: «Як живеш?», –
Зірка ще упаде в мою осінь.
Вже не вірю в прикмети... Та все ж, –
Закінчився б цей рік високосний.

ДЖМІЛЬ

От було б мені зараз
десять:
Кусень хліба сухий
та сіль.
Змій злітає у піднебесся...
І травневий бентежить джміль...

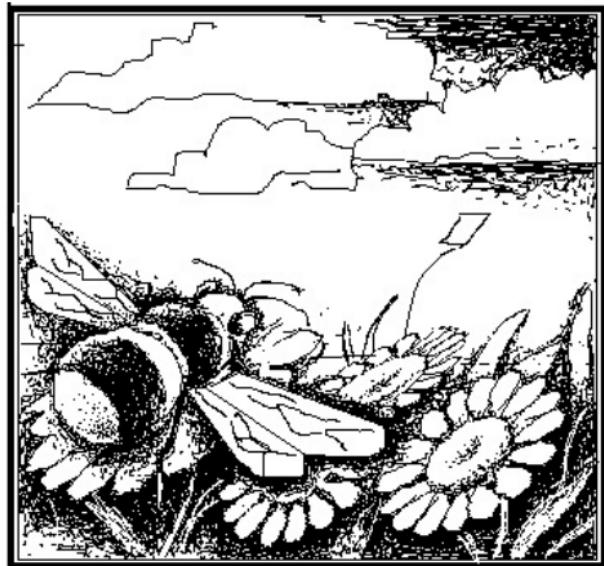
От було б мені зараз
двадцять:
В очі глянув –
втопився в них;
Ще сміливий в словах і танцях,
Ще не читано сотні книг...

От було б мені зараз
тридцять:
Доля піснею стелить путь.
Ще зовуть мене таємниці,
Ще батьки по суботах ждуть...

От було б мені зараз
сорок:
Лиш відчув
смак життя й вина;
І вітрильник несе по морю;
І надії бринить струна....

От було б мені зараз...
Стійте!
То весни, видно, вдарив хміль.
Хай все буде, як є.
... От тільки
Знов травневий бентежить
джміль...

13.05.2005 р.

БАЛАДА ПРО КОНИКА

Коли народився зелений цей коник,
Слабкий голосок його видався басом:

– Не крильця це.

Крила.

Ще б срібні підкови!

Давайте його наречемо Пегасом.

А коник підріс –

загордився без краю

(Ім'я недаремно дається,

між іншим):

– На скрипці чи кобзі багато хто грає,

Та тільки один я писатиму вірші.

Горланив, як вітром легеньким носило:

– В блакиті літати

для мене за звичку.

Та що там – і сонце закрити під силу!

...Згорів же бідняга у полум'ї свічки.

Отак все скінчилось...

Жахливо і просто

(Можливо, що й дехто потішиться часом):

Як крихітнокрилий і крихітний ростом,

Зелений ще коник

Рівнявся з Пегасом.

ПІСНЯ-ПОДОРОЖ

Так спокійно я йду своєю дорогою,
Так спокійно мені на душі.
Кожна стежка здається прямою,
Чудовою – кожна погода.

І куди б не завів мене шлях невіданий –
Вічне небо – надійний мій дах.
Вдень сонце мені додає сили,
Вночі зорі стоять на вахті.

Не пізно і не рано – прийду я саме враз
До мети, що дозволиш мені.
І ніколи я не заблукаю
У твоєму, о Боже, світі.

ІДУ НА ВИ!

Я зайшов на чужу територію
І на мапу наніс як свою.
Йду на ви! – Святослава повторюю.
Вже й готовий до бою стою.

Як до завтра не знайду хазяїна –
Тут собі будуватиму дім:
Ви мене, бачу, зовсім не знаєте, –
Ще покажу себе у труді.

Була доля безрадісно–вбогою:
Слабший мене – мене ж і долав.
Манівцями блукав, йшов дорогою, –
Була віра. Та й зрада була.

Лиш не були пісні чорно–білими,
А звучали в семи кольорах.
Кожне слово – з могутніми крилами
Почуваюся з ним – ніби птах.

Тут на мене ніхто не очікував
І надіюсь на себе лишень:
Сад засію поезами-квітами
Між рядків молоденьких вишень.

І затемнення бачив, і глорію*,
В січні – пролісок, сніг у маю.
І тому на новій території,
Може, вперше так міцно стою.

* Глорія – атмосферне оптичне явище, яке належить до групи гало. Глорія спостерігається на хмара, розташованих прямо перед спостерігачем або нижче за нього, в точці, протилежній до джерела світла.

СВЯТО БОЖОЛЕ

Як легко молодим смішити Бога –
Останні, отже, першими будуть.
Взамін коханої – чужа дорога.
За щастям ще непізнаним іду.

Мене Ти не покликала до себе...
Кричу з вершини взятої гори:
Яка ж краса внизу! Ти чуєш, небо? –
Я знову перший, як і говорив!

Чекав на знак, аж поки грім не вдарив –
Геть сміх вельмож, немилість королев!
Не той Вінсент тепер малює хмари,
Підряд усі нове п'ють божоле*.

У – листопад! Що прийме і зрадіє...
Бентежність уст:
«вернись – усе прощу».
Стрімким цілунком молоду надію
Приносить ніч у спогадах дощу.

* Божоле (фр. Beaujolais nouveau – нове божоле) – сорт молодого французького вина, офіційно презентується в третій четвер листопада. Цей день у всьому світі часто називають «святом божоле».

ВОЇН СЛОВА

Упало сонце в море. День затих.
Поет і свічка у короткій тиши.
Він бог чи блазень? Геній?! Може, псих?!
А хай що кажуть! – мов блажений, пише.

Він воїн слова. Не такий, як всі.
Один на світ. І одинокий в світі.
Усе прощу. Лиш свічку не гасіть.
Нехай горить. Вона поету світить!

ПОЕТИЧНЕ СОЛО НЕВИПРАВНОГО РОМАНТИКА (замість післямови)

«...Віталій Міхалевський... Змалку хлопчина виявив неабиякий хист до точних наук, а поряд з цим ріс його потяг до культури, мистецтва, який прищепив йому батько.

Перші його вірші були надруковані в газетах «Подільський кур'єр» і «Прокурів», згодом поетична добірка поета побачила світ в літературному альманасі «Творче Поділля. Ювілей». Кожна публікація відкривала нові рисочки світогляду автора. А щоб відстояти свою творчу позицію, у нього тільки один аргумент – його твори...»

*Володимир ДМИТРИК,
м.Хмельницький*

«...Збірки Віталія Міхалевського за тематикою і жанровою ознакою не потребують чіткої композиційної побудови. Патріотична поезія перемежовується з побутовою та інтимною лірикою. Як і в самому нашему житті нема якихось чітких градацій.

Міхалевський – лірик. Його слово струмить скрипковою мелодією серця. Поетична палітра поета повниться чарівними переливами

метафоричності, глибинним філософським підтекстом думки, що причаїлася поміж традиційних строф, мов волошка в житі. Як і в реальному житті, яке мінливе, мов весняна погода: то задощить, то сонце зблисне, то сніг з дощем, то теплий легіт туману...

Декому може здатись надмірною романтична заангажованість Віталія Міхалевського у власному поетичному баченні нашого сьогодення. Але ж саме за це ми (свідомо чи підсвідомо) й шануємо поетичне слово, яке підносить нас над реальною буденникою до космічних висот почувань.»

Микола КУЛЬБОВСЬКИЙ,
м.Хмельницький

«...Віталій Міхалевський, хоч і «любитель» у поезії, в тому розумінні, що він за фахом «технар» – кандидат фізико-математичних наук і доцент Хмельницького національного університету, – все одно в сучасній українській поезії – постать вже помітна.

Мені поезія Міхалевського дуже близька, можливо, поєднанням громадського з лірикою особистогозвучання, зокрема, образами троянд усіх кольорів, вітру, снігу, поля – це ж наша Україна...»

Юлія БУЛАХОВСЬКА,
м.Київ

«...Шукати новотворів-неологізмів у поезії Віталія Міхалевського не треба, їх немає, а проте замість них є нова поезія, свіжа думка, особливе світобачення, що опанувало поета на початку ХХІ століття. Про що мова? Про одвічну тему – кохання. А в ньому – українська душа, феномен українського серця. А звідси – поведінка людини як носія національного характеру, національної ментальності. Добре про це сказав філософ української діаспори Микола Шлемкевич: «Не лінгвістична ідіома важна, але те, що мільйони, носії української душі, потребують того слова для вияву саме її, тієї української душі».

Особливості національного характеру знайшли вираження, шановний читачу, в інтимній ліриці автора, який зріс неподалік крутих берегів Дністра, на Кам'янеччині, серед розкішної української природи. І ця природа, як відсвіт, розлита між рядками натуралістичними образками, сонячним колокругом у творах Віталія Міхалевського «Могло би бути», «Минає серпень», «Покрова» тощо.

Хочеться вірити: стишеність та елегійність думок не залишать їх байдужими до сили і краси рідного слова. А сила – у динамічно-сонячній строфіці, аперцепції нових пошуків і знахідок, експресивності висловлювання, образності ліричного героя.»

*Віталій МАЦЬКО,
м.Хмельницький*

«...Якщо бути відвертою, то Віталій Міхалевський якось швидко завоював симпатії читача. Він голос схильованого й водночас сміливого романтика нестяжно закоханого в життя, людей, рідну землю і веде до відкриттів в царині гармонії слова.

Після знайомства з поезією В.Міхалевського помічаєш якесь незвідане почуття, що дрімало в глибині душі, наче прокидається і починаєш багато переосмислювати, замислюватись над проблемами, які зникають з нашої душі, закручені круговертью буднів. Людина опиняється непомітно в проміннях силового поля, ще мало дослідженого – під впливом магії слова, що як музика входить в серце і допомагає скинути втому, сум, відкриває людям ще незвідані грані радості. Поезія Міхалевського глибоко лірична і хвилює своєю інтимністю, причетністю до людських почуттів – смутку, радості, ніжності і кохання. Йому інколи заздрять, що в своєму художньому багажі він має таке багатство почуттів. Бальзак в свій час писав: «Кохання – то наслання! Воно породжує навіть геніальність!» Так і Віталій Цезарійович находить різні барви для свого натхнення. Він переконаний, кохання така ж важлива складова вічного, як кисень для дихання. Він ніколи не минав її, бо знов: вона – найвище щастя. Любов для нього не просто тема,

це щось незображенено чисте, глибоке й незаперечне. Немає почуття – немає творчості, не буде і поета.

Поезія для В.Міхалевського – це гармонійна сув'язь змісту і форми. Як першому, так і другому автор приділяє велику увагу. Його слово під поглядом уважного читача виграє, переливаючись змістовними відтінками. Натхненне слово поета збуджує думку, захоплює і вражає читача. Він один з тих, кого справді хочеться читати.»

*Світлана ЯХНИЦЬКА,
м.Хмельницький*

«...Ніжний, емоційно-чутливий лірик В.Міхалевський вірний своєму покликанню: такі поезії як «Джміль», «Пізня осінь», «Крила», «Та, що танцює» тощо засвідчують неабиякий творчий потенціал автора. До того ж пора грозопадних нуртів душі, покликаної оспіувати красу щирих почувань сучасника, щойно сягає свого апогею.»

*Віктор ГРАБОВСЬКИЙ,
м.Київ*

Зміст

ВІД АВТОРА	3
З ПЕРШИМ ПРОМЕНЕМ СОНЦЯ	5
ДЛЯ ТЕБЕ	7
БАБИНЕ ЛІТО	8
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ ВЕЧІРНІЙ	9
ПІСЛЯ доЩИКУ В ЧЕТВЕР	10
ВИШИВАНКА	12
МАМА	13
МІСЦЕ ПІД СОНЦЕМ	14
КРАЖА	17
ЖУРАВЛІ	18
БУЛО КОЛИСЬ	19
ЧОМ БИ Й НІ?	20
ТАК ВЖЕ БУЛО	21
Я ЖДУ ВЕСНУ	22
ЗАПРОШЕННЯ	24
СПОГАД	27
РІКА ЖИТТЯ	28
В ТРИДЦЯТЬ ТРИ	29
МОЄ СОНЕЧКО	30
БАЛАДА ПРО ЧАС	32
ЗУСТРІЧ	34
ВІДНЕСІТЬ МЕНЕ, СНИ	36
ЦВІТ КИЗИЛУ (притча)	37
АВТОШАРЖ	40
БІЛИЙ	41
МОДА	42
КАПРИЗ	43

КРАПЕЛИНА ВИНА	44
ПОЛЕ	45
СВЯТО	46
НЕМА ЧАСУ	48
КОЛІСАЛА МАТИ СИНА	50
ПІЗНЯ ОСІНЬ	51
ТРАВНЕВА ХМАРА	52
ТЕЛЕФОННИЙ ДЗВІНОК	53
ДИВОСВІТ	54
ВИПАДОК	55
МОГЛО БИ БУТИ	57
«НИКОЛИ НЕ МІНЯЙ ДОРОГУ...»	58
В СОРОК ЧОТИРИ	59
КУПАЛЬСЬКА НІЧ	60
ПОКРОВА	61
ПІДЕ НІЧКА В ЧИСТЕ ПОЛЕ	62
МИНАЄ СЕРПЕНЬ	64
AVE, CEASAR!	65
ЯКО СКОВОРОДА	68
БАЛАДА ПРО ТРИ ДНІ	69
ЗІ ЩИТОМ	70
ВІДЛЮДЬКО	71
ПТАШКА	72
КРИЛА	73
ДЕВІЗ	74
ГОДИНА ПІК	75
ЧУЖІ Й СВОЇ	78
ОДИН ЗА ВСІХ	79
ВСІ ЗА ОДНОГО	80
ТАКА ВЖЕ ДОЛЯ	81
НИКОЛИ НЕ ПЛАЧ!	82
ЛИСТОК З КАШТАНУ	84

ТВОЄ ЦЛУЮЧИ ІМ'Я	85
ОСТАННЄ ПОБАЧЕННЯ	87
ЖІНКАМ	89
КЛОУН	90
БОЖЕ, ВОЛЮ ЩАСТЯ	91
ВРОДЛИВА	92
СТРІЛА АМУРА	93
ЗАЛИЦЯННЯ	94
«ЦИГАНОЧКА»	97
ЗОЛОТА РИБКА	98
ОСЕНІ ЖОВТІ ОЧІ	99
ЖАЛЬ	100
БІЛИЙ ТАНЕЦЬ	102
ПЕРШЕ КОХАННЯ	103
ПУСТИТЬ ПОГРІТИСЯ	104
ПАДАЄ СНІГ	105
РОМАНТИКИ	107
ЧАРІВНИК І ВІДЬМА	108
ГРА З ВОГНЕМ	109
КОЛИСКОВА	110
ДЕНЬ СВЯТОГО ВАЛЕНТИНА	111
ТИ – ПОРУЧ	113
ОКСАМИТОВИЙ СЕЗОН	114
НА ОЧАХ У ЦЛОГО СВІТУ	115
ПЕРШИЙ СНІГ	116
ШУКАЙТЕ ЖІНКУ	117
ЄВА	118
СВІТЛАНКА	120
ВЕРОНІКА	121
ВЕЧОРНИЦІ	122
ДВІ ПЛАНЕТИ	124
ВІРА	125

НАДІЯ	126
ЛЮБОВ	127
СОФІЯ	129
КОРСАР	130
ДО МУЗИ	131
ВІКТОРІЯ	132
ЛЕСЯ	133
ЛІДІЯ	134
ОЧІ КОЛЬОРУ ВЕСНИ(диптих)	136
НЕ ЙДИ	138
ЛІРИЧНА ПОХІДНА	139
ПОПЕЛЮШКА	140
ЯБЛУКА РАЙСЬКІ	141
ГІТАРА	142
КУРОРТНИЙ РОМАН	143
РОМАШКОВИЙ РОМАН	145
ВТИХА	146
ДИВО-ЛИСТОПАД	147
СТЕЖКА	148
ДОРОГА	149
МОЛОДЕ ВИНО	150
ТОБІ	152
НЕВИПРАВНИЙ РОМАНТИК	153
ДРУГОВІ	154
ВЕРХНЄ «ДО »	155
МЕЖА	157
ВОНА	158
ВІН	159
ВОНА І ВІН	160
СОЛО НА ТРУБІ	162
КОВАЛИК	164
ПОРА СРІБНИХ ВЕСІЛЬ	165

ЯБЛУКА РАЙСЬКІ

ПОЕТ І МУЗА	166
ВЕСНА	167
З ТОБОЮ	169
ВЕЛИКДЕНЬ	170
ПЕРШІ ЧЕРЕШНІ	171
ЯК Я ПРОВІВ ЛІТО	172
ЗИМА	173
ОСІННЄ КОХАННЯ	174
ЛЮТИЙ	176
7 x 7	177
«ПРОКИДАТИСЬ НА СВІТАНКУ...»	178
«БОГ ВЕСЕЛИЙ ВИНОГРАДУ...»	179
ТА, ЩО ТАНЦЮЄ ПІД ДОЩЕМ	181
СВЯТКОВА ОСІНЬ	182
ЛАВРИ	183
ХОЛОДНО	184
РЕФРЕН	185
ВІДСТАНЬ	186
ЖЕРЕБ	188
ЧЕРЕШЕНЬКИ	189
РОЛЬ	190
РІК ВИСОКОСНИЙ	191
ДЖМІЛЬ	192
БАЛАДА ПРО КОНИКА	194
ПІСНЯ-ПОДОРОЖ	195
ЇДУ НА ВИ!	196
СВЯТО БОЖОЛЕ	198
ВОЇН СЛОВА	199
ПОЕТИЧНЕ СОЛО НЕВИПРАВНОГО РОМАНТИКА (замість післямови)	200

Літературно-художнє видання

МІХАЛЕВСЬКИЙ Віталій Цезарійович
ЯБЛУКА РАЙСЬКІ
поезії

Головний редактор

А.Б.Воронов

Художній редактор

А.Ю.Білій

Технічний редактор

Г.В.Грандель

Підписано до друку 01.11.2013. Формат 60x84 ^{1/32}
Гарнитура – Cambria. Друк цифровий. Ум. друк. арк. 6,16
Від. № 234/13. Наклад 100 прим.

Видавництво ТОВ «Азов'є»
Свід. ДК № 1792 від 20.05.2004.
Україна, м. Маріуполь, вул. Меломеда, 156-1

Віддруковано у друкарні «Сучасний друк»
83003, м. Донецьк, бульв. Пушкіна, 23

Народився 3 листопада 1961 року в селі Подільське Кам'янець-Подільського району на Хмельниччині. Закінчив математичний факультет Чернівецького державного університету. Проходив офіцерську службу в Радянській Армії.

З 1986 року проживає у місті Хмельницькому. Багато років працював в галузі зв'язку у сфері інформаційних технологій.

Кандидат фізико-математичних наук.

Доцент Хмельницького національного університету. Друкувався в періодичних виданнях України, літературних альманахах «Творче Поділля. Ювілей» (2003), «Антологія сучасної новелістики та лірики України» (2004-2012), міжнародному журналі «Склянка часу» («Zeitglas») (2003-2012), міжнародному альманасі «Многоцвітє Имён» (2013).

Автор збірок «Я жду весну» (2003), «Крапелина вина, або Уроки української» (2005), «Година пік, або Твір на власну тему» (2006), «Місце під сонцем» (2006), «Невіправний романтик, або Як я провів літо» (2011), «Соло на трубі» (аудіозбірка, 2011), «Перші черешні» (2012). Лауреат премії імені Богдана Хмельницького (2006).